БУГУН—СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 229 (19.900). • 1987 йил 7 октябрь, чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ БАЙРАМГА

Финляндия Президенти Москвага келди

Совет раҳбарларининг таклифига биноан Финляндия республикасининг Президенти Мауно Койвисто 5 октябрь куни расмий визит билан Москвага келди.

Аэродромда М. Койвисто ва унинг рафиқасини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико рафиқаси билан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Госпланининг раиси Н. В. Тализин, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Автомашиналар кортежи мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида аэродромдан Кремлга йўл олди.

* * *

Катта Кремль саройининг Георгий залида Финляндия Президентини тантанали кутиб олиш маросими бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев рафиқаси билан М. Койвисто ва унинг рафиқасини табрикладилар.

(ТАСС).

ҲУҚУҚ ВА БУРЧ —МУШТАРАК

Тошкент кабель ишлаб чиқариш бирлашмасида кекса ишчи, иш тақсимловчилар бригадаси бошлиғи Жалил Розиқовни яхши билишади. У 43 йилдирки ўз касбини улуғлаб келмоқда. Пенсия ёшида эканлигига қарамай, коллективнинг ижтимоий ҳаётида фаол, ўнлаб ёшларга мураббийлик қилаётир. Розиқов хизмат вазифасига виждонан муносабати туфайли эл эъзозига сазовор бўлди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони билан тақдирланди. Унинг икки фарзанди ҳам ота изидан бориб, ҳуқуқ ва эркинликларимиз кафолати бўлган ҳалол меҳнатни ардоқлаб келмоқда.

Республикада Жалил Розиқов сингари демократияни кенгайтириш шароитида фаол иш олиб бораётган меҳнатчилар кўп. Улар партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида алоҳида таъкидланганидек мамлакат тараққиётини жадаллаштиришга муносиб ҳисса қўшиш, кишиларни кенг кўламли вазифаларни бажаришга руҳлантириш, омманинг жонли ижодини жўш урдиришда карвонбошилик қилмоқдалар. Советлар мамлакатининг Асосий қонуни — СССР Конституциясида акс этган социалистик демократиянинг ижодий имкониятларидан самарали фойдаланиш улар меҳнатини салмоқли қилаётир.

СССР Конституциясида совет кишиларининг ҳуқуқ ва эркинликлари гарантиялаб берилган. Аммо бизнинг жамиятимизда ҳуқуқ ва бурч бирлиги бир-бири билан ажралмасдир. «Гражданнинг ҳуқуқ ва эркинликлари амалга оширилиши унинг ўз бурчларини бажариши билан чамбарчас боғлиқдир, — дейилади СССР Конституциясида. — СССР граждани СССР Конституциясига ва Совет қонунларига риоя қилиши, социалистик турмуш қоидаларини ҳурматлаши, СССР граждани деган юксак номга муносиб бўлиши шарт». Ўзини мамлакатнинг хўжайини деб ҳис этган ҳар бир меҳнатчи ишлаб турган коллективи, хўжаликдаги аҳволдан тортиб барча ишлар учун масъулдир. Ҳозирги вақтда камчиликларга муросасизлик, хатоликларни кескин танқид қилиб ўтиш камлик қилади. Учраётган нуқсонларни бартараф этиш чора-тадбирларини белгилаш, уни бевосита амалга ошириш социалистик демократиянинг муҳим шартларидир.

Ҳаётимизда демократия, ҳуқуқ ва бурч бирлиги тобора кенгроқ қарор топаётганлигини ҳар бир коллектив ҳаётида сиёсий тадбирлар ўтказиш тартибига ўзгартишлар киритилаётганидан, турли даражадаги йиғилиш ва мажлисларда оддий меҳнатчилар эркин фикр-мулоҳаза билдираётганликларидан ҳам кўриш мумкин. Шу йили бўлиб ўтган маҳаллий Советларга сайловларда бир қатор районларда кўп мандатли сайлов округлари иш олиб борди. Бир депутатлик учун бир неча номзод тавсия этиш амалга оширилди. Кўпгина корхоналар, колхоз ва муассасаларда раҳбарлар очиқ овоз бериш йўли билан сайланди. Ўзбекистон ССР Олий Советига сайланган депутатларнинг 72,7 проценти янгиланган бўлса, маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг 35,7 проценти ишчи, 47,8 проценти хотин-қизлар, 55,4 проценти эса партиясизлардир. Резерв кадрларни тавсия этиш ва улар билан ишлашга эътибор ошди. Советларнинг сессиялари тобора ошкоралик вазиятида, эркин фикр билдириш, баҳс ва мунозаралар билан ўтмоқда. Давлат ва жамият ишларини бошқаришда гражданлар кенгроқ қатнаша бошладилар, давлат ва жамият ҳаётининг ҳуқуқий асосини мустаҳкамлаш, қилинаётган ишлардан оммани кенгроқ хабардор қилиб туриш одатий ҳол бўлиб бораётир.

Аммо кузатишлар ҳамда редакциямизга келаётган хат-хабарлар шуни кўрсатмоқдаки, кишилар онгида ҳуқуқ ва бурч бирлиги, эркинлик ва масъулият бирлигини тушунишда камчиликлар бор. Тўғри, айтилган фикр учун қийин-қистовга олиш, мансаб вазифасини суиистеъмол қилиш фактлари ҳамон учраб турибди. Сўзда янгиликлар ва илғор тажрибалар тарафдори бўлиб, амалда унинг қўлланиши ва оммалашишига қаршилик кўрсатаётганлар йўқ эмас. Йиғилишларда меҳнаткашлар билдирган фикр ва мулоҳазаларни қўллаб-қувватлаб, амалда эса унинг ижросига қарши чиқмоқдалар. Ўзининг оромини ўйлаш, раҳбарликда яккабошликни қарор топтириш кайфиятлари ҳали йўқолгани йўқ. Оқибатда умум иши зарар кўрмоқда. Қонунларда ифода этилган демократик қоида ва нормаларни кундалик амалиётга татбиқ этиш, меҳнат коллективлари кенгашлари ролини ошириш керак.

Шунга эришиш керакки, тегишли жамоатчилик ташкилотлари жойларда тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, социалистик қонунчиликни амалга ошириш йўлида актив таъсирчан, узлуксиз иш олиб борсинлар.

Ижтимоий тараққиётнинг бориши халқ депутатлари Советлари зиммасига алоҳида масъулият юкламоқда. Жамиятнинг социал масалаларини ҳал этиш, кишиларнинг эҳтиёжи ва қизиқишларини қондириш хусусида кўрсатиладиган ғамхўрлик бевосита унинг фаолиятига боғлиқ эканлиги равшандир. Ҳар бир меҳнатчи ўз коллективидагина эмас, қўшни коллектив, корхона, хўжаликда эришилаётган иш натижалари учун ўзини дахлдор деб билиши, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш учун масъул эканлигини унутмаслиги керак.

Бутун мамлакатимизда бўлгани сингари республикамиз меҳнат аҳли ҳам масъулиятли дамларни бошидан кечирмоқда. Ун иккинчи беш йиллик учун белгиланган план ва топшириқларни амалга ошириш учун кураш тобора кучайиб бормоқда. Беш йилликнинг иккинчи йили план-топшириқларини муддатидан ўзиб адо этганлар сафи кенгайиб бормоқда.

Бепоён пахта далаларида терим суръатига суръат қўшилмоқда. Етилган ҳосилни сўнгги мисқолигача териб олиш, мамлакатимиз олдида берилган ваъдага вафо этиш ҳар бир пахтакор, унга кўмакка борган ҳар бир ҳашарчининг азму қароридир. Агросаноат комплекси ходимлари етиштирилган барча маҳсулотларни нобуд қилмай йиғиб-териб олишга, уни яхши сақлаб, халқимиз дастурхонига сифатли қилиб етказиб беришга даъват этилгандирлар.

Ўртоқ М. С. Горбачев Мурманск шаҳрига Ленин ордени ва Олтин Юлдуз медали топширилишига бағишланган тантанали йиғилишда айтиб ўтганидек, биз масъулият ва интизом мактабини ўтяпмиз. Шундай экан, келгусида эришиладиган улкан натижалар ҳар биримизнинг ҳуқуқ ва бурч бирлигига қанчалик садоқат кўрсатишимизга, ватанпарварлигимизни амалда намоён этишимизга боғлиқдир.

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИ БАЙРАМИ

Ўзбекистон меҳнаткашлари СССР Конституцияси кунини тантанали нишонламоқдалар. Умумхалқ байрами арафасида республика корхоналари ва ташкилотлари коллективларида йиғилишлар, тематик кечалар, халқ депутатлари билан учрашувлар бўлиб ўтди, шонли санага бағишланган фотокўргазмалар очилди.

Тантанали тадбирларнинг қатнашчилари мамлакатимиз Асосий қонунининг барча совет кишилари ҳаётидаги жуда катта ролини таъкидламоқдалар. Ҳозир, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги нишонланадиган йилда, ҳаётимизнинг ҳамма жиҳатларини революцион қайта қуриш ва янгилаш, социалистик демократияни кенгайтириш [illegible] унинг аҳамияти [illegible] ортди. Давлат ва жамоат проблемаларини ҳал этишда халқ депутатлари Советларининг катта хизматлари таъкидланмоқда. Халқ вакилларининг фаол кўмаги билан байрам арафасида кўп оилалар янги уйларга кўчиб кирдилар, муҳим социал ва маданий объектлар ишга туширилди. Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги янги СССР Қонуни тасдиқланганлиги муносабати билан республикадаги миллионлаб меҳнатчилар ишлаб чиқаришни бошқаришда актив қатнашдилар, дам олиш ва текин медицина хизматидан фойдаланиш ҳуқуқларини амалга оширишда берилган кенг имтиёзлардан фойдаландилар. Буларнинг ҳаммаси Советлар мамлакатидаги чинакам халқ ҳокимиятининг ёрқин далили бўлиб хизмат қилмоқда.

(ЎзТАГ).

ҚҚАССР. Беруний районидаги Навоий номли колхоз пахтакорлари юбилей йилида ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар ёрдамида териб олишга аҳд қилишган. Суратда: механик-ҳайдовчи Зарифбой Рўзимов. У ҳар куни ўз агрегати бункеридан 9—10 тоннадан пахта териб, эл хирмонига барака қўшаётир.

Р. ЎТАМУРОДОВ фотоси.

«ҲУРМАТ ШОҲСУПАСИ»

● 5 ОКТЯБРЬ КУНИ ЭНГ ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧГА ЭРИШГАНЛАР

● Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхози. Бу ерда бир кунда йиллик планнинг 8,7 проценти миқдорида пахта тайёрланди.

● Бекобод районидаги «Ленинград» колхозининг Холиқул Тошқулов бошлиқ бригадаси йиллик планнинг 17 проценти миқдорида «оқ олтин» топширишга муваффақ бўлди.

● Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз механизатори Сафарқул Хўжақулов ўз агрегати бункеридан 18,9 тонна «оқ олтин» тўкди.

● Свердлов районидаги «Партия XXVI съезди» колхозининг теримчиси Муборак Жумаева 380 килограмм пахта терди.

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 6 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун—областлар; иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун—мавсум бошидан буён; тўртинчи устун—шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун— мавсум бошидан буён

Хоразм	2,45	48,51	1,52	18,11
ҚҚАССР	1,33	31,25	1,34	24,44
Сурхондарё	3,38	29,52	4,69	24,44
Бухоро	2,71	29,27	3,11	17,61
Фарғона	2,32	24,76	1,13	4,80
Қашқадарё	1,89	23,09	2,07	16,68
Андижон	1,71	20,25	0,69	2,51
Наманган	1,85	17,48	1,16	2,87
Тошкент	2,73	14,88	2,47	5,93
Самарқанд	1,84	14,39	1,69	6,42
Навоий	1,68	14,08	1,25	4,93
Жиззах	2,89	13,34	2,70	9,58
Сирдарё	3,03	12,53	3,46	12,16
Республика бўйича:	2,31	22,96	2,16	11,76
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Навоий	3,08	37,13	1,02	2,24
Сурхондарё	4,14	33,80	6,81	28,45
Наманган	2,24	27,56	—	—
Қашқадарё	1,95	16,83	2,54	12,51
Бухоро	0,75	8,90	—	—
Республика бўйича:	3,28	27,56	5,12	21,87

ОБ-ҲАВО

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг хабар қилишича, республикада ҳаво ўзгариб туради. Қорақалпоғистон АССРда ва Хоразм областида ёмғир ёғади, шимоли-ғарбдан секундига 6—10 метр тезликда шамол эсади, кечаси 3—8, кундузи 12—17 даража иссиқ бўлади. Бухоро ва Навоий областларида кечаси ёғингарчилик бўлмайди, кундузи айрим жойларда ёмғир ёғади. Кечаси 5—10, кундузи 16—21 даража иссиқ бўлади. Ўзбекистоннинг қолган территориясида ёғингарчилик бўлмайди. Жануби-шарқдан секундига 6—10 метр тезликда шамол эсади, Тошкент областида шамолнинг тезлиги секундига 11—14 метрга, Бекобод районида 15—20 метрга етади. Кечаси 6—11, кундузи 17—22 даража, жанубда 27 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди, шарқдан секундига 1—5 метр тезликда шамол эсади, кечаси 7—9, кундузи 19—21 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети немис социалистик давлати барпо этилганлигининг 38 йиллиги муносабати билан ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Эрих Хонеккерга ва ГДР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Вилли Штофга табрик телеграммаси йўлладилар.

Табрикномада бундай дейилади: шу йиллар мобайнида социалистик ГДР катта йўлни босиб ўтди, унинг меҳнаткашлари эришган ютуқлар салмоқлидир. Унинг экономикаси, фани, маорифи, маданияти, спорти муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги, аҳоли фаровонлигининг даражаси шундан далолат бермоқда. ГДРнинг халқаро обрў-эътибори юксак, Европадаги ва халқлар жаҳон ҳамжамиятидаги ўрни мустаҳкамдир. Республика қитъада урушдан кейинги реалликларни мустаҳкамлашга, тинчлик, хавфсизлик, қуролсизланиш масалаларида социалистик ҳамдўстликнинг коллектив йўлини олға силжитишга ўзининг актив ҳиссасини қўшмоқда. У ўзининг дўстлари ва иттифоқчилари билан қалин ҳамкорликда ижобий тенденцияларни мустаҳкамлаш ва жаҳон ишларида янгича тафаккурни жорий этиш, муҳолифликни бартараф қилиш, ядросиз, зўравонликсиз дунёни барпо этиш учун изчил курашиб келмоқда.

Телеграммада таъкидланганидек, Совет Иттифоқи ва ГДР халқлари ўзларининг мақсад ҳамда идеаллари муштараклигига асосланган чуқур дўстлик алоқалари билан боғлангандирлар. Социалистик жамият қурилишида олға ҳаракат қила борган сари СССР билан ГДР ўртасидаги ҳамкорлик тобора хилма-хил, бой ва сермазмун бўлиб қолмоқда. Баҳамжиҳат ҳаракатнинг янги, яна ҳам манфаатли ва самарали формаларини топиш йўлидаги умумий қатъият чуқурлашиб бораётган иқтисодий интеграцияда намоён бўлмоқда. КПСС билан ГБСП позицияларининг бирлиги — ана шундай баҳамжиҳат ҳаракатни янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш гаровидир.

(ТАСС).

17 октябрь—республикада коммунистик шанбалик куни

ИШГА ОНГЛИ МУНОСАБАТ

КПСС XXVII съезди делегати О. Аҳмедова бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси коллективи корхонада биринчи бўлиб Улуғ Октябрь 70 йиллиги шарафига ўтказиладиган шанбаликда энг юқори кўрсаткичга эришиш даъвати билан чиқди.

Уларнинг намунасидан ибрат олган бошқа қатор бригадалар ҳам 17 октябрь кунги шанбаликда фаол иштирок этишга аҳд қилдилар. Корхонада жами 800 киши меҳнат байрамида иштирок этади. Уларнинг кўпчилиги бевосита маҳсулот ишлаб чиқариш билан банд бўладилар.

Шанбалик куни бир неча ўн минг сўмлик электр аппаратуралар тайёрланади. О. Аҳмедова бригадаси аъзолари эса шанбалик сменасида пландан ташқари 500 та юқори амперли электр ускуналар тайёрлаш тараддудини кўрмоқдалар. Андижондаги Марҳамат электр-техника заводида шанбаликни юқори меҳнат унумдорлиги билан нишонлаш ҳаракати қатнашчилари сафи шу тариқа кенгайиб боряпти.

Ж. ҚОСИМОВ.

ИЗДОШЛАР

Тошкентдаги подшипниклар ремонти заводининг меҳнат аҳли юбилей шарафига ўтказиладиган шанбаликда фаол қатнашишга аҳд қилди. 245 ишчи смена топшириқларини орттириб бажариш мажбуриятини олди. Жами 5 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Жумладан, 200 дона подшипник ремонт қилинади ва 2 минг сўмлик халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилади.

Галина Феоктистова, Людмила Ильменова, Нина Бритинкова, Зоя Зайлунина, Александр Емченко каби ишчилар бир ярим-икки норма бажаришга сўз бердилар.

Шанбаликда ишлаб топилган маблағнинг 500 сўми беш йиллик фондига ўтказилади.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

● *Матбуот маркази учун интервью*

АСОСИЙ ЭЪТИБОР—МАШИНА ТЕРИМИГА

Бухоро областининг пахтакорлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялашга консерваторларча ёндашганликлари учун бир неча марта ҳаққоний танқид қилинган эдилар. Жумладан, бу ерда пахтани машинада териб олиш топшириқлари йил сайин барбод этиб келинарди. Хўш, ҳозир ишларнинг аҳволи қандай? ЎзТАГ мухбири А. Фозилов Бухоро область партия комитетининг секретари В. Г. Размаев билан учрашди.

— Владимир Григорьевич, партия ва совет органлари, хўжалик ва касаба союз ходимлари шу танқиддан қандай хулосалар чиқариб олишди?

— Хулосаларни чиқариб олишди, албатта. Бу йилги «оқ олтин» йиғим-терими мавсумида техникага асосий умид боғланмоқда. Шу боисдан ҳам кўпгина хўжаликлар ҳосилни шаҳарликлар ва мактаб ўқувчиларини жалб этмай, фақат ўз кучлари билан йиғиб-териб олишга қарор қилишган.

5 октябргача салкам 30,5 минг тонна пахта машиналар билан териб олинди, бу эса ўтган йилнинг шу давридагига қараганда анча кўпдир. Ҳар бир машина ҳисобига иш унуми ҳам ошди. Бугунги кунда область далаларида 1575 та «зангори кема» ишлаб турибди, тўрт-беш кундан кейин эса улар 2 мингтадан ошиб кетади. Механизаторлар планни сўзсиз бажариш ва 210 минг тонна «оқ олтин» йиғиштириб олиш учун бутун кучларини сарфламоқдалар.

Хўжаликларимиз орасида пахтачиликка комплекс механизацияни жорий этиш машъаллари ҳам бор. Бу аввало Олот районидаги «Шарқ юлдузи» колхозидир. Бу хўжалик раҳбарлари ҳар қандай вазифани ҳал этишга нисбатан иқтисодий ёндашувни яхши ўзлаштириб олдилар. Улар ҳосилни машинада йиғиб-териб олишнинг фойдали эканлигини ҳам англаб етдилар. Шу колхознинг тажрибаси областнинг қолган хўжаликларида кенг оммалаштирилмоқда.

— Шундай бўлса-да, ҳосилнинг ҳаммасини механизмлар билан йиғиштириб олиш тўғрисида гапиришга ҳали эрта. Ҳосилнинг ярмидан кўпроғини қўлда териб олишга тўғри келади. Шу муносабат билан одамларни сафарбар этиш учун нималар қилинди?

— Кўп ишлар қилинди. Район, қишлоқ Советларининг депутатлари меҳнатга қобилиятли ҳар бир кишини ҳисобга олдилар. Коммунистлар, маҳаллий Советларнинг депутатлари ҳосил йиғим-теримида қатнашишга ташвиқот қилибгина қолмай, балки ўзлари ҳам унда фаол иштирок этмоқдалар. Чунки амалда ўрнак кўрсатиш энг яхши намунадир. Ҳосил оммавий равишда қўлда терила бошлаган дастлабки кунларда бу ишда қишлоқ аҳолисидан 45 минг киши қатнашган бўлса, эндиликда уларнинг сони 82 мингдан ошиб кетди.

Кўпгина хўжаликларда ўз отрядларини тузган уруш ва меҳнат ветеранларидан миннатдормиз. Табаррук оқсоқоллар ҳам «оқ олтин» мавсумига муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Аммо қишлоқ аҳолисидан салкам 20 минг киши ҳали теримда қатнашаётгани йўқ.

Ҳозирча Вобкент ва Когон районларидаги ишларнинг аҳволи айниқса яхши эмас. Бу районларда меҳнатга қобилиятли қишлоқ аҳолисининг талайгина қисми тўғрисини айтсак, йиғим-теримдан бўйин товламоқда. Бунинг устига, шу районларда дефолиация чўзиб юборилганлиги машина теримига тўсқинлик қилмоқда.

— Владимир Григорьевич, ўзингиз айтганингиздек, энг яхши ташвиқот — амалий ишдир. Эҳтимол, одамларнинг оммавий равишда далага чиқиши аввало, чақириқлар ва плакатларга эмас, балки улар учун пахтазорлар ва дала шийпонларида яратилган шарт-шароитларга боғлиқдир?

— Биз ҳам асосан мана шу ҳақда ғамхўрлик қилаяпмиз. Партия, совет, касаба союз ташкилотлари теримчилар учун зарур шарт-шароитларни яратиш борасида муайян ишларни амалга оширдилар. Дала шийпонларининг кўпи тартибга келтирилиб, уларда кўчма кутубхоналар, иш куни узайтирилган муваққат болалар боғчалари очилган. Иссиқ овқат ташкил қилинган. Дала шийпонларида лекция ва суҳбатлар, бадиий ҳаваскорларнинг концертлари ўтказиб турилади. Теримчиларнинг мусобақаси мунтазам якунланиб, ғолиблар рағбатлантирилмоқда. Агитаторлар кўпмингкилограммчи теримчиларнинг, энг яхши механик-ҳайдовчиларнинг тажрибаси тўғрисида сўзлаб берадилар, улар тўғрисида «Жанговар варақалар»да хабар қилинади.

Аммо бу ишда ҳам ҳали талайгина камчилик ва нуқсонлар бор. Барча бригадаларда ҳам зарур шарт-шароитлар яратилган, деб бўлмайди. Масалан, Бухоро районидаги баъзи хўжаликларда дала шийпонлари ишламайди, болалар боғчалари, иссиқ овқат ташкил қилинмаган, мусобақаларга юзаки якун чиқарилади.

Ҳозир биз аҳволни ўнглаш учун ҳамма ишни қиляпмиз.

Украина маданияти арбоблари мукофотланди

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланиб ўтказилган қардош республика адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари бўлган украиналик бадиий сўз ва саҳна усталари, рассомлар ва кинематографчилар, композиторлар ва созандалар ўзбекистонлик қардошларига ўз истеъдодларининг саховатини, ўз ижодларининг турфа ранг жилваларини армуғон этдилар. Тошкент ва Жиззахда, Самарқанд ва Бухорода, Фарғона ва Навоийда, Марғилон ва Наманганда, клублар ва концерт залларида, театрлар ва дала шийпонларида Днепр соҳилларида ва Закарпатьеда, кончилар ўлкаси Донбассда, Полтава ва Черниговда туғилган куй ва қўшиқлар янгради. Дўстлик элчилари пахтакорлар ва соҳибкорлар, чорвадорлар ва сабзавоткорлар, ишчилар ва бинокорлар билан, республика ижодий зиёлиларининг намояндалари билан учрашдилар, дўстлик митинглари ва кечаларида, давра столи атрофидаги ижодий мунозаралар ва суҳбатларда қатнашдилар. Ўзбекистон заминида ўтказилган дўстлик байрами совет халқлари интернационал қардошлик солномасига янги ёрқин саҳифа бўлиб ёзилди.

Украина ва Ўзбекистон қардош халқлари социалистик маданиятларини яқинлаштириш ва ўзаро бойитиш ишига катта ҳисса қўшганликлари, кўп миллатли совет санъатини актив тарғиб этганликлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми бир қанча бадиий коллективларни республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. Н. Нишонов 6 октябрь куни Г. Веревка номли Давлат хизмат кўрсатган академик украин халқ хорига, Украина ССР П. Вирский номли Давлат хизмат кўрсатган академик рақс ансамблига, Украина ССР Давлат эстрада-симфоник оркестрига, «Явир» эркаклар вокал квартетига, «Калина» фольклор-этнографик ансамблига мукофотларни топширди.

Шунингдек, Ўзбекистон ССРда Украина ССР адабиёти ва санъати кунларини ўтказишда актив иштирок этганлиги, кўп миллатли совет санъатини таъсирчан тарғиб қилганлиги ва юксак ижрочилик маҳорати учун қардош республика адабиёти ва санъатининг бир қанча арбоблари ҳам мукофотландилар.

Т. Шевченко номли Украина ССР давлат академик опера ва балет театрининг солисти Д. М. Гнатюк, Украина Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари И. Ф. Драч, Уруш ва меҳнат ветеранлари республика кенгашининг раиси, Украина ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. И. Клоков, Укрконцерт солисти Б. А. Которович, Г. Веревка номли давлат академик украин халқ хори солисти Н. М. Матвиенко, Ровно область Ровно районидаги «Заря коммунизма» колхози правлениесининг раиси В. А. Плютинский, Т. Шевченко номидаги Украина ССР Давлат академик опера ва балет театрининг солисти И. В. Пономаренко, Қрим филармониясининг солисти С. М. Евдокименко-Ротару, Т. Шевченко номидаги Украина ССР давлат академик опера ва балет театрининг солистлари А. Б. Соловьяненко, М. Ю. Стефюк, мазкур театр бош дирижери С. В. Турчак, Украина Рассомлар союзи Киев ташкилоти правлениесининг раиси А. В. Чебикин Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

Р. Н. Нишонов Украина адабиёти ва санъати арбобларини самимий қутлади, кўп миллатли совет маданиятининг янада гуллаб-яшнаши йўлида уларга янги ижодий муваффақиятлар тилади.

СССР халқ артисти Д. М. Гнатюк Украина маданият арбоблари ижодига юксак баҳо берилганлиги учун адабиёт ва санъат кунлари қатнашчилари номидан миннатдорчилик билдирди.

Мукофотларни топшириш чоғида Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. И. Гуренко, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, Украина ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. А. Орлик, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова, Украина ССР маданият министри Ю. А. Олененко ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

Бугун — СССР Конституцияси куни

БАХТИМИЗ ҚОМУСИ

ДЕМОКРАТИЯ — БУ ШУНДАЙ СОҒЛОМ ВА МУСАФФО ҲАВО БУЛИБ, СОЦИАЛИСТИК ИЖТИМОИЙ ОРГАНИЗМ ФАҚАТ АНА ШУ ҲАВОДАН НАФАС ОЛИБ, СОҒЛОМ ҲАЁТ КЕЧИРИШИ МУМКИН... СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯНИ, УНИНГ БАРЧА ЖИҲАТЛАРИ ВА КУРИНИШЛАРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРМАСДАН ТУРИБ, ЖАМИЯТ РИВОЖИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШНИ ТАСАВВУР ҚИЛИБ БУЛМАЙДИ ВА БУНИНГ ИЛОЖИ ЙУҚ.

(КПСС XXVII съезди материалларидан).

СССР гражданлари меҳнат қилиш ҳуқуқига... эгадирлар.

(СССР Конституциясининг 40-моддасидан).

*

● Нариманов шаҳридаги «Иргидромаш» заводининг Абулқосим Пўлатохунов бошлиқ бригадаси аъзолари СССР Конституцияси кунини план-топшириқларини ортиғи билан бажарган ҳолда кутиб олдилар.

Суратда: завод маҳаллий комитети раиси Олег Ким бригада аъзоларига вимпель топширмоқда.

А. Зуфаров фотоси.

Тараққиётимизнинг ҳозирги босқичида совет жамиятининг энг муҳим сиёсий ва социал-иқтисодий жиҳатларини мустаҳкамлаган СССР Конституцияси қабул қилинганига бугун 10 йил тўлди.

Ҳаётимиз қонуни бўлмиш Конституция жамият тараққиётига кўмаклашганидек, жамият тараққиёти ҳам ўз навбатида Конституциянинг ривожига таъсир кўрсатади. Шу маънода Совет давлатининг Конституцион қонунчилиги ривожланиши тарихи диққатга сазовор. Бу ривожланишнинг биринчи босқичи 1918 йилда РСФСРнинг биринчи Конституцияси қабул қилиниши, яъни капитализмдан социализмга ўтиш даврини ва шундан кейинги йилларда бошқа иттифоқдош республикалар, шу жумладан Туркистон АССР Конституцияларининг қабул қилиниши даврини ўз ичига олади.

1922 йилда ССР Иттифоқи ташкил этилишидан эътиборан Конституцион қонунчилик ривожининг иккинчи босқичи бошланади. 1924 йилда қабул қилинган СССР Конституцияси кўп миллатли давлатимизнинг биринчи Конституцияси бўлиб тарихга кирди. Ана шу Конституция асосида 1927 йилда Туркманистон ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаларининг биринчи Конституцияси вужудга келади.

Конституцион қонунчиликни ривожлантиришнинг учинчи босқичи СССРда социализм ғалабаси билан боғлиқ бўлди. Шу даврга келиб мамлакат ҳаётида рўй берган социал-иқтисодий ўзгаришларни акс эттирадиган янги Конституцияни ишлаб чиқиш эҳтиёжи туғилди. 1936 йил 5 декабрда СССРнинг иккинчи Конституцияси қабул қилинди. 1937 йил ва ундан кейинги йилларда эса иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Конституциялари қабул этилди.

1977 йилда ҳозир амал қилиб турган СССР Конституцияси, 1978 йилда иттифоқдош ва автоном республикалар Конституциялари қабул қилинадики, бу воқеа мамлакатимиз конституцион ривожининг янги босқичини бошлаб берди.

СССР Конституцияси Совет давлати тараққиёти якунларининг лўнда ифодаси, Улуғ Октябрь ғоялари, В. И. Ленин васиятлари муваффақиятли амалга оширилганлигининг ёрқин ифодасидир.

Социализм хизматида

КОНСТИТУЦИЯНИ АМАЛГА ОШИРИШ МЕХАНИЗМИ

Конституцияни амалга ошириш — бу социалистик жамиятни бошқаришнинг ажралмас таркибий қисмидир. Бу жараён кўплаб янги қонунчилик актларининг нашр этилиши билан боғлиқдир. Конституцион нормалар асосида янги қонунчилик актларининг чиқарилиши Асосий Қонунни амалиётда изчил қўлланишнинг зарур шартидир.

Совет давлатида қонунчиликни такомиллаштириш қонун-лойиҳа ишларини давлат йўли билан планлаштиришга мувофиқ амалга ошириб келинмоқда. Бу жараённи қатор конкрет мисолларда яққол кўриш мумкин.

Сайловлар масаласида Конституцияни амалга оширишни олиб кўрайлик. Совет сайлов системаси СССР Олий Советига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар тўғрисидаги Қонунлар ва Фармонларда конкретлаштирилди ва янада демократиялашди. 1987 йил 21 июнда мамлакатда, шу жумладан Ўзбекистон ССРнинг 19 районида ва 99 халқ депутатлари қишлоқ ва посёлка Советларида одатдаги округлар билан бир қаторда кенгайтирилган экспериментал, кўп мандатли сайлов округлари ташкил этилди.

Сайловлар партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми талаблари асосида совет сайлов системасини янада демократиялаш шиори остида ўтди. Сайловчилар сайловолди ва сайлов кампаниясининг барча босқичларида янада самарали ва чинакамига қатнашдилар. Меҳнат коллективлари ва истиқомат жойларида ўтказилган йиғилишларда, шунингдек сайловолди кенгашларида сайловчилар бир неча номзодни муҳокама қилдилар, номзодларнинг кенг доираси тўғрисида ўз фикрларини билдирдилар. Кўп мандатли сайлов округларида биринчи марта резерв депутатлар вужудга келди. Эксперимент самарали бўлиб чиқди.

Ўн йил мобайнида СССР Конституцияси негизида СССР Министрлар Совети тўғрисида, Халқ контроли комитети, Олий суд, Давлат арбитражи ва Адвокатура тўғрисида Қонунлар қабул қилинди. Шунингдек, СССР Олий Советининг регламенти тўғрисида Қонун қабул қилинди. Конституция қоидалари асос қилиб олинган бу ҳужжатда СССР Олий Совети ва унинг органлари структураси, ваколати ва улар фаолиятини ташкил этишнинг муҳим масалалари ўз аксини топган.

СССР Конституцияси қоидаларига мувофиқ қабул қилинган СССР Прокуратураси тўғрисидаги Қонунда ҳозирги босқичда прокуратура органлари ишининг асосий йўналишлари ва принциплари белгилаб берилди. Қонунда таъкидланишича, СССР Конституцияси билан мустаҳкамланган ижтимоий тузумни, унинг сиёсий ва иқтисодий системасини, гражданларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳар қандай хуружлардан муҳофаза қилиш, жиноятчиликка қарши кураш, ҳуқуқ бузишларнинг олдини олиш, ҳар бир жиноят учун жазо олиш муқаррарлигини таъминлаш прокуратура органлари фаолияти асосий мазмунини ташкил этади.

Қонун-лойиҳа ишлари планларига мувофиқ давлат ва ижтимоий ҳаётнинг айрим соҳалари бўйича муҳим кодификацион актлар чиқарилди. ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикалар Уй-жой қонунчилиги асослари, ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикалар маъмурий ҳуқуқ бузишлар тўғрисидаги қонунчилик асослари қабул қилинди. Шунингдек, атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида ва жониворлар дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш хусусида, СССР давлат чегарасига доир қонунлар қабул қилиндики, улар муҳим ҳаётий аҳамиятга эгадир.

Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг VIII сессиясида меҳнат коллективлари ва корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришда уларнинг ролини ошириш тўғрисида Қонун қабул қилинди. Унда Конституциядаги қоидалар ўз ифодасини топган.

Шахсий меҳнат фаолияти тўғрисидаги Қонун қонун-лойиҳа ишлари планига мувофиқ тайёрланган ва қабул қилинган биринчи ҳужжат бўлди. Уни тайёрлашда қардош социалистик мамлакатлар тажрибаси, матбуотда ва меҳнаткашларнинг хатларида билдирилган истак ва таклифлар ҳисобга олинди.

Давлат корхонаси (бирлашма) тўғрисида Қонуннинг қабул қилиниши хўжалик механизмини такомиллаштириш, ишлаб чиқаришда демократия ва ўз-ўзини бошқаришни ривожлантиришда муҳим қадам бўлди.

Умуман олганда, Конституциямиз қабул қилинганидан бери ўтган 10 йил мобайнида йигирмадан ортиқ янги, йирик қонунчилик актлари қабул қилинди ва Асосий Қонун негизида амалда бўлган қонунларнинг катта қисми янгиланди.

Ўтган ўн йил СССР Конституциясини ҳаётга жорий этиш доимий ва узлуксиз жараён эканлигини кўрсатди. Бу жараён, шу билан бирга, Конституция қоидаларини амалга ошириш механизмини яратишни, катта ташкилотчилик куч-ғайратларини талаб қилади.

ГРАЖДАНЛАР ҲУҚУҚ ВА ЭРКИНЛИКЛАРИНИНГ КЕНГАЙТИРИЛИШИ

Маълумки, 1977 йилда қабул қилинган СССР Конституцияси мамлакат гражданларининг асосий ҳуқуқ ва эркинликларини жиддий равишда кенгайтирди, унда гражданларнинг янги ҳуқуқлари мустаҳкамлаб қўйилди. Уй-жойга бўлган ҳуқуқ, маданият ютуқларидан фойдаланиш, давлат органлари ва жамоат ташкилотлари фаолиятини яхшилаш тўғрисидаги таклифларни киритиш, улар ишидаги камчиликларни танқид қилиш, илмий-техникавий ва бадиий ижод эркинлиги ҳуқуқлари шулар жумласидандир. Конституцияда ана шу ва бошқа ҳуқуқлар, эркинликлар, демократик принциплар амалга оширилиши гарантияси кучайтирилганки, айни шу гарантиялар эълон қилинган ҳуқуқ ва эркинликлар реаллигининг шартларидир.

СССР гражданларига берилган ҳуқуқ ва эркинликлар конкрет равишда қандай амалга оширилаётганлиги хусусида айрим мисолларни келтирамиз. Уй-жойга бўлган ҳуқуқни олиб кўрайлик. Гражданларнинг бу ҳуқуқи биринчи марта конституцион даражага олиб чиқилди ва у реал гарантияларга эгадир. Конституцияга мувофиқ бу ҳуқуқ давлат ва ижтимоий уй-жой фондини ривожлантириш ва сақлаш, кооператив ва индивидуал уй-жой қурилиши ривожига кўмаклашиш, уй-жой майдонини жамоат назорати остида адолатли тақсимлаш, шунингдек, уй-жой ва коммунал хизматлар учун унча юқори бўлмаган тўловлар жорий қилиш билан гарантияланади. Ўнинчи беш йилликда мамлакатда умумий майдони 527,3 миллион квадрат метр, ўн биринчи беш йилликда — 552,2 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Ҳар йили тахминан 2 миллион квартира фойдаланишга топширилди, ўн йил мобайнида 101 миллион киши ҳовли тўйлари ўтказди. КПСС XXVII съезди муҳим социал вазифани — ҳар бир оилани 2000 йилгача алоҳида квартира ёки уй билан таъминлаш вазифасини қўйдики, бу гражданларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқи янада тўла рўёбга чиқарилади, демакдир.

Конституция қабул қилинганидан бери ўтган йиллар ичида халқ маорифини ташкил этишда жиддий ўзгаришлар рўй берди. Мамлакатимизда илм олишга бўлган ҳуқуқ ўқитишнинг ҳамма турлари бепуллиги, ҳунар-техника ўқуви, ўрта махсус ва олий таълимни ишлаб чиқариш билан мустаҳкам боғлаган ҳолда кенг ривожлантириш билан гарантияланади.

Мамлакатда саккиз йиллик мажбурий таълимдан ўн йиллик таълимга ўтиш жорий этилган. Мактабларда ислоҳот амалга оширилмоқда ва бу мақсадлар учун давлат 11 миллиард сўм маблағ ажратиб берди. Ўн иккинчи беш йилликда 7,5 миллион ўқувчига мўлжалланган умумий таълим мактаблари, камида 810 минг ўринга эга бўлган ҳунар-техника билим юртлари қурилиб, фойдаланишга топшириш вазифаси белгиланган.

Партия олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш тадбирларини кўрмоқда. Матбуотда кенг муҳокама қилингандан сўнг КПСС Марказий Комитети «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари»ни тасдиқлади ва СССР Министрлар Совети билан биргаликда шу йўналишларни амалга оширишнинг конкрет масалалари бўйича қарорлар қабул қилди.

КПСС ва Совет давлати соғлиқни сақлашда миқдорий кўрсаткичларни ўстириш билан бирга, медицина хизмати кўрсатиш сифатини оширишга эътиборни кучайтирмоқдалар. Бу ғамхўрлик гражданлар саломатлигини сақлашга бўлган ҳуқуқни гарантиялашнинг муҳим шартидир.

Юқоридаги каби мисолларни гражданларнинг дам олиш, пенсия таъминоти, меҳнат қобилиятини бутунлай ёки қисман йўқотганда моддий таъминотга бўлган ҳуқуқлари каби ва бошқа ҳуқуқлар қандай гарантиялангани тўғриларида ҳам келтириш мумкин.

СССР Конституцияси қабул қилинганидан бери гражданларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини кенгайтириш, улар гарантиясини кучайтириш билан бирга, партия ва давлатимиз КПСС XXVII съезди йўл-йўриқларига мувофиқ гражданларнинг бурчга муносабатини кучайтиришга ҳам катта эътибор бермоқдалар. СССР гражданлари Конституция қоидалари ва совет қонунларига риоя этишга, социалистик жамиятимиз қоидаларини ҳурмат қилишга, Совет Иттифоқи граждани деган юксак номни ғоят қадрлашга бурчлидирлар. Мамлакатимизда ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлайдиган, меҳнатсиз даромад топишга мойил шахсларга нисбатан жиддий чоралар кўрилмоқда. Жумладан, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги муҳим ҳужжатни қабул қилдиларки, бу ҳужжат турмушдаги ярамас иллатга қарши умумхалқ курашини бошлаб берди.

Шундай қилиб, ўтган ўн йил СССР Конституциясини амалга ошириш ҳокимият ва бошқарувнинг олий органлари фаолияти билан мустаҳкам боғлиқ эканлигини, улар чиқарадиган янги норматив актлар социалистик демократияни такомиллаштиришда муҳим роль ўйнашини кўрсатди.

СССР Конституциясининг 10 йиллиги бахтимиз сарчашмаси Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллиги арафасида нишонланаётгани чуқур рамзий маънога эгадир. Конституцияда мустаҳкамланган ҳуқуқ ва бурчларимизнинг мустаҳкам асоси ўша буюк инқилобимиз ғалабасидан бошланган эди. Мамлакат ҳаётининг барча жабҳаларида ҳозирги босқичда амалга оширилаётган қайта қуриш ҳам революцион характерга эга бўлиб, у социализмга ижтимоий ташкилотнинг энг замонавий формаларини бахш этади.

М. ФАЙЗИЕВ,
юридик фанлари доктори.

Даъват

Псков педагогика институтини тугатиб, йўлланма билан Ўзбекистонга отланганимда мени олис ва нотаниш Ғиждувонда қандай кутиб олишларини билмас эдим. Қишлоқ мактабида мени илиқ қарши олишди. Тезда ҳамма билан иноқлашиб кетдим.

Улуғ рус тилини ўргатиш, рус адабиёти дурдоналаридан ёш авлодни баҳраманд қилиш катта шараф. Айниқса қардош ўзбек халқи фарзандларига бу хазина калитини топшириш бахтдир. Бу шарафли бурчни бажариш учун тўплаган билимим, вақтимни аямадим. Ўзбек тилини кунт билан ўргандим.

Киши ўзи ҳавас қилган ишни қилса вақт қандай ўтиб кетишини билмас экан. Яқинда мактабга ишга келганимга чорак аср бўлади. Шу ерда партия сафига қабул қилиндим. Чинакам муаллим сифатида маҳорат орттирдим. Оилалик бўлдим. Турмуш ўртоғим Қ. Бозоров билан бир мактабда ишлаймиз. У тарих фанидан дарс беради.

Камтарона меҳнатимни давлатимиз юксак тақдирлади. Кўксимга Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари тақиб қўйди. «Халқ маорифи аълочиси» номига сазовор бўлдим.

СССР Конституциясида қайд қилинган илм олиш ҳуқуқи Ватанимизда қандай амалга оширилаётганига мактабимиз ёрқин мисол бўла олади. Бу ерда 1300 дан зиёд ўқувчи билим олмоқда. Уларга 93 ўқитувчи, шу жумладан 78 олий маълумотли педагог дарс бермоқда. Барча машғулотлар бир сменада кабинет усулида олиб бориляпти. 38 кабинет, шу жумладан 7 та рус тили кабинети таълим беришнинг замонавий воситалари билан жиҳозланган.

Шогирдларимиз мактабда олган билим ва маҳоратларини социалистик қурилиш, қайта қуриш ишига сафарбар этаётганликлари мендек ўқитувчилар қалбида катта қониқиш ҳисларини уйғотмоқда. Ўз бурчимни виждонан ўташга даъват этмоқда.

Л. ЕГОРОВА,
Ғиждувон районидаги «Партия XXII съезди» мактабининг рус тили ўқитувчиси.

• Қардошлик қонуни

Интернационализм мевалари

Безатилган дастурхон атрофи тўйга ташриф буюрганлар билан тўлиб кетганди. Ўрта яшар киши микрофонга яқинлашгач, ҳаммаёқ сув қуйгандек жимиб қолди.

— Ҳурматли ўртоқлар,— деди у, — бугунги тантананинг боиси Ожархон билан Тошбекнинг мустақил турмуш қуришга аҳд қилганликлари. Бири механизатор, бири колхозчи. Бири татар қизи, бири эса қозоқ ўғлони. Турли миллат вакилларининг бир-бирларини севиб турмуш қуришлари хўжаликда оддий воқеа бўлиб қолди...

Дарҳақиқат шундай. Колхоз аъзоларидан қозоқ қизи Нафиса Айгезиновaнинг турк йигити Халил Вейсаловга, ўзбек қизи Ақиданинг қозоқ йигити Сайфулла Эгамовга турмушга чиққанликлари (бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин) бу ерда турли миллат, элат фарзандлари ягона оилага бирлашиб, ягона мақсад йўлида тер тўкишаётганидан далолат беради. Бундай аҳиллик, иноқлик, тотувлик ва бирлик Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози ишлаб чиқариши пировард натижасига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Ўтган йили хўжалик асосий тармоқлар ҳисобланган пахта, каноппоя ва чорвачиликда белгиланган марралардан ўзиб кетди. Давлатга пахта топшириш социалистик мажбурияти ҳам бажарилди. Хом ашёнинг 70 проценти техника ёрдамида йиғиштириб олинди. Амурхан Даврушев (озарбайжон), Махан Қабулов (қозоқ), Жаббор Мавлудов (турк) бошчилик қилган бригадаларда ҳар гектар ер маҳсулдорлиги 35-38 центнердан тўғри келди. Ф. Топтун (рус), А. Амураллаев (турк), Т. Камолов (ўзбек) сингари механизаторлар уйган хирмон 120 тоннадан ошиб кетди. Бригада пудратига ўтиб ишлаган тўрт бригада план топшириқларини бажарди. Мазкур коллективлар аввалги йиллар бундай натижага эришолмаган эдилар.

Ўтган йили колхоз бўйича 3 миллион 309 минг сўм умумий даромад кўрилди. Пахта таннархи 47 сўм 69 тийиндан 43 сўм 80 тийинга камайди. Бу район ўртача кўрсаткичидан бир сўм-у 20 тийинга арзонлашди, демакдир. Рентабеллик эса 17,2 процентдан 34,1 процентга кўтарилди.

Чорвачилик соҳасида ҳам эришилган натижа чакки бўлмади. Давлатга гўшт, сут, тухум сотиш плани ортиғи билан адо этилди. Антонина Меркулова (рус), Назира Юсупова (озарбайжон), Баҳодир Мазманов (турк) сингари илғорлар ҳар бош сигирдан 3100 килограммдан сут соғиб олдилар. Уларнинг ҳозирги кундаги кўрсаткичлари ҳам юқори.

Айни вақтда сифатли дефолиация қилинган экин майдонлари машиналар киришини кутмоқда. Бу йил асосий ҳосил «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олинади. Пахта терими суръатининг ўсиши ҳам ана шуларга боғлиқ. Буни яхши тушунган хўжалик коллективи машина теримини уюшқоқлик ва қисқа муддатларда ўтказиш учун бор имкониятни ишга солмоқдалар.

Хўжаликда рус, ўзбек, қозоқ, корейс, турк, грузин, татар, чуваш, белорус каби ўн етти миллат вакили қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқда. Уларнинг қувончлари ҳам, ташвишлари ҳам бир. Коммунистик идеалларни қарор топтириш учун кураш йўллари ҳам, маслаклари ҳам бир. Бу совет халқлари қардошлик оиласининг характерли хусусиятидир.

СССР Конституцияси кунини муносиб туҳфалар билан қаршилаган интернационалликлар жадаллаштириш ва қайта қуриш йўлидан дадил боришга интилмоқдалар.

А. МАННОПОВ.

МЕҲНАТИМ — БАХТИМ

Арнасой районидаги Ворошилов номли совхозда ишлайман. Касбим пахтакор. Айни вақтда пилла қурти боқаман, бошқа мавсумий ишларда актив қатнашаман. Меҳнатимни қадрлаб, ўтган сайловларда Янгибўстон қишлоқ Советига депутат қилиб сайлашди.

Халқ депутати сифатида биринчи бўлиб далага чиқдим. Ҳар куни 150—160 килограммдан «оқ олтин» теряпман. Ҳисоблаб кўрсак, марказий усадбада жами 476 оила яшар экан. Уларда истиқомат қилаётган аҳолининг минг нафардан зиёдроғини пахта йиғим-теримига жалб этиш мумкин. Фақат оилаларнинг имкониятларини ҳисобга олиш, уларга зарур шарт-шароитлар яратиш зарур. Хўжалик раҳбарлари таклифимизни маъқуллади. Посёлкадаги 16 та кўча аҳолиси вакиллари Янгибўстон қишлоқ Совети ҳамда маҳалла комитетлари раҳбарлигида теримга тушяпти.

Сентябрь ойида бир тонна-ю 200 килограмм пахта тердим. Посёлкамиз аҳолиси кучи билан терилаётган кунлик пахта ҳозир 18—20 тоннани ташкил этмоқда. Мавсумда эса жами 708 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олдик.

Бу билан нима демоқчиман. Оддий ишчи эдим, меҳнатим туфайли жамиятда ўрнимни топдим. Обрў орттирдим. Бу нарса менга олам-олам завқ бағишлайди.

Анор РАҲМОНОВА,
Арнасой районидаги Ворошилов номли совхоз ишчиси, қишлоқ Совети депутати.

Ижроком қабулидан сўнг

Баъзида унчалик аҳамиятли бўлмаган масала ҳам кимнингдир лоқайдлиги, кимнингдир ланжлиги, тегишли ташкилотлар раҳбарларида қатъият етишмаслиги туфайли вақтида ҳал бўлмай йилдан йилга сурилиб кетаверади. Бу, айниқса кишилар орасидаги жанжалли масалаларни ҳал этишда учраб туради. Шунда томонлар орасидаги низога аралашадиган давлат идоралари, ташкилотлар кўпаяди. Одамларнинг вақти кетади, асаблари беҳуда қақшайди. «Совет Ўзбекистони» газетасининг Фарғонадаги қабулхонасига Охунбобоев районидаги Калинин номли колхоз аъзоси Мунисхон Тоштемирова мурожаат қилди.

— Шундоқ уйимиз айвони рўпарасидаги икки сотих ерни қўшним Олим Тўйчиев девор уриб тўсиб, ўзининг томорқасига қўшиб олди. Иморатимиз олдидаги саҳн жуда қисқариб кетди.

— Қишлоқ Советига арз қилмадингизми?

— Ҳа, Халқобод қишлоқ Совети ижроия комитети раиси Қуршум Мирзаевга шу масалада уч-тўрт маротаба мурожаат қилдим. Қабулига кўп марта кирдим. Аммо у бу ишни ўз вақтида ҳал қилмади. Шундан кейин Охунбобоев район Совети ижроия комитетига ариза бердим. Райижрокомдан келган комиссия бу масалани обдон ўрганиб, шу икки сотих ер менга тегишли эканлигини тасдиқлади. Ҳатто райижроком ўзининг 1986 йил 15 сентябрдаги 324 рақамли хати билан Халқобод қишлоқ Совети ижроия комитети ва Калинин номли колхоз правлениесига бир ой муддат ичида кўрсатилган икки сотих ерни менга қайтариб бериш вазифасини юклади. Бироқ, бу ердаги мутасадди ўртоқлар райижроком кўрсатмасини бажармадилар. Сўнгра 1987 йил бошларида область Совети ижроия комитетига мурожаат қилдим. Оближроком ўзининг 1987 йил 30 январдаги 10— ПР рақамли хати билан ушбу масалани зудлик билан ҳал этишни Охунбобоев райижрокомига топширди. Яна қайтадан комиссия тузилди. Комиссия аввалги хулосаларни тасдиқлаб, Тўйчиевга райижроком кўрсатмасини бажаришни таклиф қилди. У қатъиян бош тортди. Шундан бери менинг аризам юзасидан сансалорлик давом этяпти.

Қизиқ, Халқобод қишлоқ Совети ижроия комитети нега бу масалада томошабин бўлиб қолди экан? О. Тўйчиев райижроком кўрсатмасини бажармагач, ижроком бу масалада қишлоқ Советидан қатъий талаб қилиш ўрнига ёрдам беришни сўраб Охунбобоев район прокурорига мурожаат қилган. Район прокурори бу нарса прокуратура органлари компетенциясига кирмаслигини айтиб, бу ишга аралашишга рози бўлмаган.

Охунбобоев район Совети ижроия комитетида «Дарҳақиқат бу аёл ижрокомга кўп келган эди, лекин прокуратура ўзини четга тортиб, нотўғри қилган» дейишди. Ажабо, ахир амалдаги ер тўғрисидаги кодекснинг 185, 188-моддалари талабига кўра ер тўғрисидаги низоларни ҳал этиш халқ депутатлари район, қишлоқ Советлари ижроия комитетлари ихтиёрига берилган-ку! Ваҳолонки, одамлар мана шундай масалалар адолатли ҳал этилишига қараб ижрокомнинг обрўси ҳақида фикр юритадилар.

Биз Халқобод қишлоқ Советида бўлдик.

— Нега ўз вақтида О. Тўйчиевнинг қонунсиз ҳаракатларини чеклаш ва жанжалли ерни М. Тоштемировага олиб бериш ҳақида қарор чиқармагансизлар?

— Тўғри, —дея тан олди Қуршум Мирзаев, — бу бизнинг хатомиз.

Ҳа, қишлоқ Совети ижроия комитети СССР Конституциясида белгилаб қўйилган ўз ҳуқуқларидан тўғри фойдалана билганда бундай сансалорлик юз бермас эди. Афсуски, ижроком раҳбарлари ё ўз ҳуқуқларини тўла тушунмаганлар, ёки масалани ҳал этишда қатъият етишмаган. Гражданларнинг ариза ва шикоятларига эътиборсизлик билан муносабатда бўлганлар. Худди шу туфайли ҳам арзимаган бир масала республика органларигача етиб борди. Охунбобоев район Совети ижроия комитетининг ҳам бу ишга ўз вақтида нуқта қўйишга астойдил ҳаракат қилмаганлиги ажабланарлидир.

Маҳаллий ҳокимият одамларнинг оғирини енгил қилишга, адолат соқчиси бўлишга даъват этилгандир.

А. ИБОДИНОВ.

СССР гражданлари маданият ютуқларидан фойдаланиш ҳуқуқига эгадирлар.

(СССР Конституциясининг 46-моддасидан).

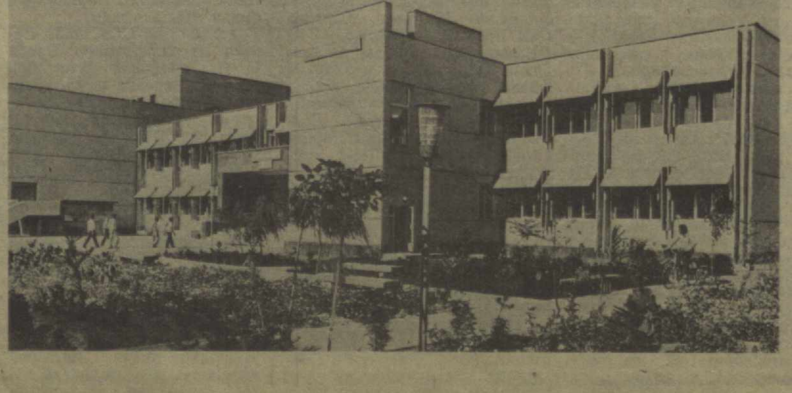

● Шаҳрисабзда шаҳар Маданият саройи фойдаланишга топширилганига бир йил бўляпти. Унинг қошида ташкил этилган турли тўгаракларга 200 дан ортиқ киши қатнашмоқда. 70 минг китоб фондига эга бўлган ўқув залида турли касб эгалари, ёшлар ўз билимларини оширмоқдалар.

Суратда: Маданият саройининг умумий кўриниши.

В. Молгачев фотоси.

*

ПАХТА ТЕРИМИ—ҲАММАМИЗНИНГ ИШИМИЗ

• Қалбида эл-юрт ишига садоқати бор ҳар бир киши бугун Ватан чақириғига мардона меҳнати билан жавоб берсин!
• Мавжуд техника йиғим-теримга тўла сафарбар этилсин!

• Ҳозирги долзарб кунларда матонат кўрсатиб, чаноқларда маҳтал бўлиб турган пахтамизни охирги мисқолигача тез териб олайлик!

матбуот маркази
хабар қилади

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

Бўка районидаги Ильич номли колхоз далаларида уруш ва меҳнат ветеранларидан иборат 15 кишилик бригада пахта термоқда. Уларнинг ҳар бири кунига хирмонга ўртача 35 килограммдан «оқ олтин» тўкаётир. Ветеранлар мавсум охирига қадар 15 тонналик хирмон уйиш мажбуриятини олишган.

* * *

Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» ва Сегизбоев номли совхозларда терим суръати жуда паст. Бу хўжаликларда бир кунда тайёрланаётган пахта кунлик планнинг учдан бир қисмидан ҳам камдир. Ишга яроқли кишиларни теримга жалб қилиш ҳам кўнгилдагидек эмас. Далада ишлаётганларнинг иш унуми ўртача 34 килограммдан ошмаётир.

Бундай ҳолни хўжаликлар раҳбарларининг фаолиятсизлиги ва масъулиятсизлиги билан изоҳлаш мумкин. Улар ҳозирги паллада қўшимча ҳосил тўплашга зўр бериб, пишиб етилган юзлаб тонна хом ашёни хавф остига қўйишяпти.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

Риштон районидаги Навоий номли совхознинг Нўъмон Ҳакимов бошлиқ бригадаси аъзоларидан ғалаба рапорти олинди. Бу ерда тайёрланган 226 тонна «оқ олтин»нинг 189 тоннасини Э. Ўзбеков, К. Матбобоев ва Ғ. Акбаровлар «зангори кема»лар бункеридан тўкишди. Миришкорлар ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун ҳаракат қилишмоқда.

ҚҚАССР

Ҳозиргача 220 тонна пахта тайёрлаган Беруний районидаги «Ленинизм» колхозининг Анорбой Каримов бошлиқ бригадаси зиммасига олган социалистик мажбуриятини адо этди. Пахтакорлар яна 100 тонна «оқ олтин» тайёрлаш бўйича оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Далаларда йиғим-терим қизғин давом этяпти. Ўзаро мусобақада йиллик топшириқларини 160—170 процент қилиб бажарган К. Камолова, Р. Йўлдошева ва И. Давлатовлар бошлиқ звенолар пешқадамлик қилишмоқда.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

Зомин районидаги «Янги ҳаёт» совхозининг Аҳмад Мажидов бошлиқ бригадаси зафар маррасини эгаллади. Хўжалик хирмонига 256 тонна пахта топширган азаматлар яна 140 тонна «оқ олтин» тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ

Уйчи районидаги «Гулистон» совхозида бу йил 30 та онлавий звено хўжалик маъмурияти билан тузилган шартнома асосида пудрат усулида ишламоқда. Ҳозиргача уларнинг 20 таси йиллик планни бажарди.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозидаги теримчилар ўртасида авж олиб кетган мусобақада Боғижон Мавлонова илғорлик қиляпти. Ўтган куни моҳир теримчи хирмонга 176 килограмм сифатли пахта тўкишга эришди. Унинг мавсум бошидан бери уйган хирмони 11 тоннадан ошиб кетди.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ

Пахтачи районидаги «Пахтакор» колхози кейинги йилларда теримга четдан ёрдамчиларни жалб қилмаяпти. Бироқ мавсум пайтида пахтазорларда одам, айниқса, кўп бўлади. Хўжаликдаги ишга яроқли кишилар йиғим-теримга якдил бўлиб чиқадилар.

Бу йилги терим мавсуми арафасида колхоз правлениеси, партия ташкилоти, қишлоқ Совети аҳолини ишдан бўш пайтда пахтакорларга ёрдам беришга даъват этдилар. Ўтган якшанба куни хўжалик далаларида пахтакорлар билан бир қаторда барча ишга яроқли аҳоли —1208 киши ишлади. Ҳар бир теримчи ўртача хирмонга 70 килограммдан «оқ олтин» тўкди. Ёрдамчилар ўртасидаги ўзаро мусобақада тўрт кишидан иборат темирйўлчи Ўрин Нуралиев бошлиқ оила аъзолари ғолиб, деб топилди. Улар 420 килограмм пахта теришга муваффақ бўлдилар.

Свердлов номли колхоз ерлари «Пахтакор» колхози далаларига туташ. Аммо бу ерда ҳозиргача кунига 1 процентдан ҳам кам пахта тайёрланаётир. Бунинг асосий сабаби машина теримида сусткашликка йўл қўйилаётганлиги, хўжалик территориясида яшовчи ишга яроқли аҳоли йиғим-теримга тўла жалб этилмаётганлигидир. Далаларда 2113 ўрнига якшанба куни атиги 908 киши пахта терганлиги фикримизнинг далилидир.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

Избоскан райони пахтакорлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаевнинг республика радиоси ва телевидениеси орқали сўзлаган нутқидаги даъваткор чақириққа амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилишди. Ҳозир районда машина терими ҳажми икки баробар оширилди. Механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири кунига ўз агрегати бункеридан ўртача 6,5 тоннадан пахта тўкишга муваффақ бўлаётир.

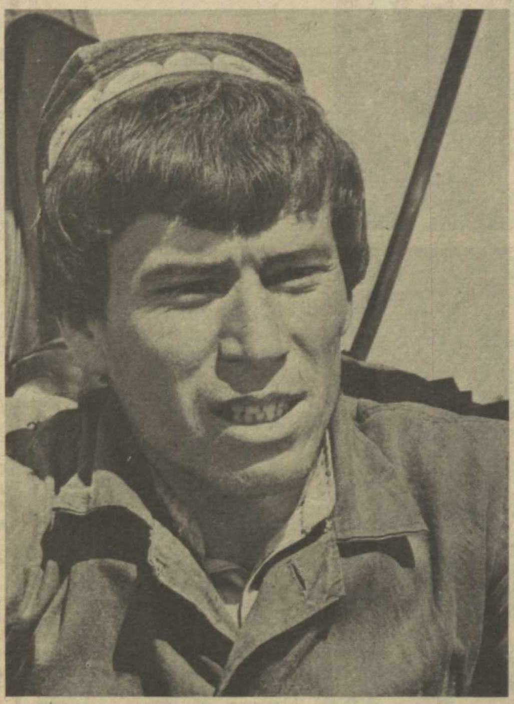

Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» совхозининг илғор механизатори Амир Сиддиқов юбилей йилида 220 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олган. Айни кунларда у ўз агрегатини моҳирлик билан бошқариб, терим суръатини оширишга муваффақ бўлаётир.

Суратда: илғор механик-ҳайдовчи А. Сиддиқов.

И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

• *Далалар мадҳи*

Пахта

Сени севмоқ шон, пахта,
Аёлманд отамнинг вазмин
излари,
Хаёлчан онамнинг серажин
юзлари,
Кетмонни дўст тутган
опамнинг
Минг истак жойланган
кўзлари —
Шарҳлаб берар бу шонни.
Сени севмоқ шон, пахта,
Эртакка ўч кунларим билан
Пайкал кезган турфа
китоблар,
Чопиқ қилгунимча
кўйлакларимнинг
Гулларин еб қўйган
офтоблар,
Ифтихор нелигин таърифлаб
Изғиринлар дамини кесган
Тонгги шамлар намини
кесган
Жарангдор, жарангдор
хитоблар —
Шарҳлаб берар бу шонни.
Сени севмоқ шон...
Кўклам
Неъматлари суйган сўз —
«Етдик, омон-омонлар»,
Фаслларнинг бўйин, энин
Ўлчаб билган имконлар,
Юлдуз ёнар тонгларда,
Юлдуз ёнар шомларда
Бағри гавжум шийпонлар —
Шарҳлаб берар бу шонни.
Сени севмоқ шон, пахта,
Қаҳратоннинг дўқлари аро,
Саратоннинг чўғлари аро
Гуркираган бус-бутун имон,
Бўй етган ҳур қиз мисол
Мағрур, жим қувонгувчи
Совчилари кўп хирмон,
Севги деган қудратга,
Ўздигим деган аҳдга
Кўкси лиқ Ўзбекистон —
Шарҳлаб берар бу шонни.

Мирзамат отанинг шеъри

Менинг дўстим эрур
Бу кўклам, бу куз,
Далаларни жондан суйган саратон.
Улар билан гаплашаман юзма-юз,
Тилим-қўлим, сўзларим менинг кетмон.
Хушомадлар кўп одатда кўкламга,
«Сиз гўзалсиз»....
«Сиз умрга янги кун»...
«Шоирларнинг шоирлиги сиз учун»....
«Сизсиз йилнинг назокатли келини»...
Кузатаман дўст кўкламда
Хушомадга йўқ ихлос,
Мақтов учун инкор қилмас
Дўп, жаласи, селини.
Феъл, имкони нима,
Айтар рўйи рост.
Саратон ҳам шудир,
Олов нафасин
Фурсатида ичга ютмас,
Мукофоту мақтов кутмас.
Саратонлик қадри учун
Сўз ташлайди рўйи рост,
Феъли яна,
Ростлик учун дўст тутганин унутмас.
Куз эса... куз...
Ў... бу кузнинг таърифига
Тиркадилар бир минг сўз,
«У хаёлан, у маъсумдир, у дилгир,
Нигоҳидан ғазал томган шоирдир.
У хирмондир, серэҳсондир»,
Лекин куз,
Бир жилмайиб кўксини очар бесўз
Изғиринлар, ёмғирлар бордир унда,
Мулким дея бир-бир ташлар, кўрсатар,
Табассуми тилло бўлган фурсатлар.
Фақат маъсум десак ёлғон,
Қайсарлиги эмас оз,
У ҳам суяр бор-борича
Гаплашмоқни рўйи рост.
Дўстим эрур,
Кўклам, кузак, саратон,
Рост сўз айтиб умр ўтса бу бахтда.
Сўзлашаман тилим — қўлим,
Сўз — кетмон,
Ростлик аро улғаяди оқ пахта.

Замира РЎЗИЕВА.

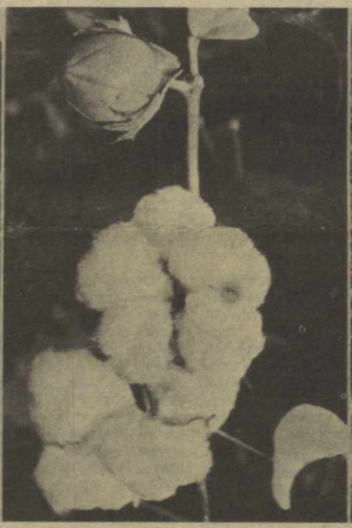

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Пахтакор районидаги «Ҳурмат Белгиси» орденли «Самарқанд» совхозида кўпмингкилограммчи теримчилар кўп. Айниқса шу хўжаликнинг 1-бўлимидаги илғор теримчилардан М. Самарқулова билан Ш. Ҳамдамовалар мавсумда 4,5—5 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олишган. Улар бу маррани эгаллаш учун хирмонга кунига 180—200 килограммдан дурдона тўкишяпти. Суратларда: 1. Мавлуда Самарқулова. 2. Олтин чаноқлар. 3. Шарбат Ҳамдамова.

У. ҚЎШВОҚОВ фотолари.

ЯХШИ ДАМ—МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Ўзбекистон районидаги «Ғанивод» совхозида пахтакорларнинг унумли ишлашлари ва бўш вақтларини мазмунли ўтказишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Совхоздаги мавжуд 64 та дала шийпони шу куннинг талаблари асосида жиҳозланган. Уларда меҳнаткашларнинг шахмат-шашка, волейбол ва спортнинг бошқа турлари билан шуғулланишлари учун барча имкониятлар яратилган.

Кўчма кутубхоналар ишлаб турибди. Улар ҳар куни газета ва журналлар ҳамда бадиий, сиёсий китоблар билан мунтазам таъминланмоқда. Бундан ташқари 30 дан зиёд лектор, 150 нафар агитатор ва пропагандистлар ҳам меҳнаткашлар ўртасида турли тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар, суҳбатлар, хилма-хил мавзуда лекциялар ўқимоқдалар.

Хўжалик клуби қошидаги «Ниҳол» бадиий ҳаваскорлик ансамбли қатнашчилари ҳам ўзларининг Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишлаб тайёрлаган концерт программаларини меҳнаткашларга график асосида намойиш этиб боришяпти. Буларнинг ҳаммаси хўжаликда дала ишларининг, айниқса, пахта йиғим-теримининг тез ва соз олиб борилишига ёрдам бермоқда.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ.

МАДАДКОРМИЗ

Охунбобоев қишлоқ Совети ижроия комитетининг юбилей йили пахта ҳосилини қисқа муддатларда уюшқоқлик билан йиғиштириб олиш ва Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан белгилаган тадбирлари Жиззах область Совети ижроия комитети томонидан маъқулланди. Ана шу тадбирлар асосида аҳоли пунктлари ва меҳнат коллективларида ўзига хос бригадалар тузилди. Улар Жиззах райони пахтакорларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Бригадаларнинг ўзига хос, деганимнинг боиси-мавсум давомида кимда қачон имконият туғилса, шу пайтда пахтазорга чиқяпти ва иш билан таъминланмоқда. Ҳашарчиларга маданий-маиший, медицина хизмати кўрсатиш, илғорларни рағбатлантириш тадбирлари аниқ график асосида олиб бориляпти.

Кейинги қатор йиллар давомида «Москва» колхози қолоқлик ботқоғидан чиқолмаётгани ҳеч кимга сир эмас. Биз, пенсионерлар колхозимиз хирмонига ўзимизга яраша улуш қўшиш мақсадида далага чиқяпмиз. Дастлабки куни 20 киши пахта терган эдик. Ҳозир сафимиздаги пенсионерлар сони 50 нафардан ошиб кетди.

Қаҳрамон она фахрий унвонига сазовор бўлган Ҳосият Зарипова, Назира Эргашева, Мели Тожибоева, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Ғани Мўминжонов, Меҳнат ветерани Рашид Сиддиқов кабилар далаларда алоҳида ўрнак кўрсатишмоқда. Ҳозир колхозимиз бўйича деҳқонларга ёрдам бераётган ҳашарчиларнинг сони 1250 нафарга етди. Уларнинг ёрдами билан хўжаликда кунига 45—50 тоннадан пахта топшириляпти.

ҲИКМАТОЙ АҲМЕДОВА,
меҳнат ветерани.

Бригада маррага етди

Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» совхозининг Ҳ. Шодмонов бошлиқ бригадаси аъзолари 50 гектар янги ернинг ҳар гектаридан 14 центнердан хирмон кўтариб, йиллик планни ошириб адо этдилар. Давлатга 70 тонна ўрнига 72 тонна «оқ олтин» сотилди. Теримчилардан М. Ҳасанова, Ж. Бакировалар 2-2,5 тоннадан пахта теришга эришдилар. Ҳосилнинг 80 проценти машиналарда йиғиштириб олинди. Механизатор П. Абрайқулов ўз агрегати бункеридан 60 тонна пахта тўкди. Бригада заршунослари ҳар гектар ердан яна 6 центнердан пахта териб олиб, ҳосилдорликни гектар бошига 20 центнердан оширишга аҳд қилдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига

ИЛҒОРЛАР ТАШАББУСИ АСОСИДА

Манзура Розиқова, Санобар Исоқова, Ҳавохон Аҳмедова, Ҳабиба Ҳусанова-Марғилондаги «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқимачилик фабрикасининг илғор ишчилари. Улар юбилейгача беш йилликнинг уч йили топшириғини бажарамиз, деган сўзларининг устидан чиқдилар.

Бу илғор ишчилар усули асосида меҳнат қилаётган юзлаб тўқувчилар ҳам зиммаларига олган юксак мажбуриятларини бажармоқдалар.

Г. ТУРҒУНОВА.
Фарғона области.

УЧ СМЕНАДА ИШЛАБ...

Хўжаобод районидаги Ширмонбулоқ тош карьери коллективи юбилей олди мусобақасини авж олдириб, йиллик планни барвақт адо этди. 60343 кубометр ўрнига 61348 кубометр тош автомобилларга юклаб берилди.

— Ишни кеча-кундуз давомида уч сменада ташкил этганимиз, механизм ва ускуналардан унумли фойдаланаётганимиз, ишчилар маҳоратининг оширилгани зафарларни таъминламоқда, — деди участка механиги Э. Ғойибназаров.

М. АБДУҚОДИРОВ.
Андижон области.

САМАРАЛИ МЕҲНАТ

Жомбой дон маҳсулотлари комбинати меҳнат аҳли 21 миллион 833 минг сўмлик ўрнига 21 миллион 900 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаб, социалистик мажбуриятини ошириб адо этди. Фарҳод Довуров бошлиқ бригада ишчилари, айниқса, коллектив зафарига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Комбинат меҳнатчилари юбилейгача яна 1 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот юбориш учун мусобақани қизитмоқдалар.

Р. ИНОЯТОВ,
Самарқанд области.

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ БЎЛИМИ:

— Қува районидаги Калинин номли колхозда яшовчи М. Парпиеванинг хатида кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Беморга нисбатан совуққонлик муносабатида бўлганликлари учун район марказий шифохонаси бўйича чиқарилган буйруққа кўра, район поликлиникаси врачи И. Қаюмовага, болалар поликлиникаси врач-невропатологи А. Маллабоев ва район штатсиз невропатологи Р. Рўзиматовларга ҳайфсан эълон қилинди.

Мазкур буйруқ райондаги ҳамма даволаш-профилактика муассасаларида ишлаб чиқилди.

ОХУНБОБОЕВ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Калинин номли колхоздан ёзилган хатда кўрсатилган камчиликлар тўла тасдиқланди. 12-«Ромашка» болалар боғчасининг иситиш тармоқлари ремонтдан чиқарилиб, қишки мавсумга тайёрлаб қўйилди.

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНМАДИ

Бувайда район ички ишлар бўлими О. Қайтмасов номидан ёзилган хат юзасидан текшириш ўтказганда бу мактуб райондаги 26-ўрта мактабда ишловчи Ҳошимжон Қосимов томонидан ёзилганлиги аниқланди. Унинг Доимобод қишлоғида яшовчи Ў. Иброҳимов устидан ёзган фактлари ҳам тасдиқланмади.

Бувайда район халқ маорифи бўлимига Ҳ. Қосимовни коллектив ўртасида муҳокама қилиб, чора кўриш учун тавсиянома киритилди.

Дунё овози

Варшава Шартномаси ва НАТО вакилларининг учрашуви

ВЕНА, (ТАСС). Варшава Шартномаси ва НАТО мамлакатлари вакилларининг бу ерда бўлиб ўтган навбатдаги учрашувида СССР делегацияси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг Мурманскдаги нутқида олға сурилган янги совет ташаббусларига учрашув қатнашчиларининг эътиборини қаратди.

Учрашув чоғида Европада Атлантикадан Уралгача оддий қурол-яроғлар ва қуролли кучлар тўғрисида янги музокаралар мандатини ишлаб чиқишни жадаллаштириш юзасидан аҳдномага эришилди. Социалистик мамлакатлар позицияларни ўрганиш ва умумий мунозаралар босқичини тугалланган деб ҳисоблашларини айтдилар ва бўлажак музокараларнинг мандатини конкрет баён этишга киришишни таклиф қилдилар. Мандатни ишлаб чиқишни Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашаётган давлатлар вакилларининг Венадаги учрашуви тамом бўлгунга қадар тугаллаш учун маслаҳатлашувлар сонини кўпайтиришга қарор қилинди.

СОВЕТ-АФҒОН ҲАМКОРЛИГИ

КОБУЛ, 5 октябрь. (ТАСС). Сўнгги даврда Афғонистоннинг айрим вилоятлари билан СССР республикалари ўртасида бевосита алоқалар ўрнатишдек Совет — Афғон ҳамкорлигининг формалари кенг тарқалмоқда. Кеча Бағлон вилоятининг Пули-Хумри уездига Ўзбекистон ССР Самарқанд областининг делегацияси келди. Самарқанд вакиллари Пули-Хумри аҳолисига 400 минг сўмликка яқин халқ истеъмоли товарларини тортиқ қилдилар.

Иккала мамлакат ўртасидаги алоқалар турли соҳаларда ривожланиб бормоқда. Деярли ҳар ҳафта янги шартномалар, битимлар имзоланмоқда. Масалан, кеча АДР кон ишлари ва саноат министрлигида Афғонистоннинг шимолий районларида газ запасларини разведка қилиш ва уни қазиб олиш учун СССР дан техника ва ускуналар етказиб бериш тўғрисида шартнома имзоланди.

Совет Иттифоқининг ташқи савдо ташкилотлари Афғонистоннинг хусусий компаниялари билан ҳам ҳамкорлик қилмоқдалар. Якшанба куни тузилган шартномада АДРда миллий сармоядорларга қарашли тўртта нон заводи қурилиши учун кредит бериш назарда тутилади. АДР савдо-саноат палатасининг маълумотига кўра, Афғонистонда ҳозиргача СССР ёрдами билан 9 та хусусий корхонани қуриш тўғрисида битим имзоланган.

АЖОЙИБ САМАРА

«Ўзбекистон заминида бўлганимизда дўстона учрашувлар тафти ва самимиятини ҳар лаҳзада сезиб турдик, республикангиздаги турли миллат вакиллари ягона қардошлик оиласида яшаб, унумли меҳнат қилаётганликларини ҳамма ерда кўрдик. Бу республикада ленинча миллий сиёсат изчиллик билан амалга оширилганлигининг ажойиб самарасидир», — деди Тошкент журналистлари билан учрашувда Афғонистон Демократик Республикаси Миллий фронти Марказий Кенгаши Раисининг ўринбосари Оқил Шоҳ Мангал. АДР Миллий фронти делегацияси Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг таклифига кўра СССРга келган эди.

Фронт Миллий Кенгаши Раиси, Афғонистон миллий яраш Олий Фавқулодда комиссияси Раиси Абдул Раҳим Хатиф бошчилигидаги делегация Ўзбекистонда бўлган чоғида республика пойтахтидаги диққатга сазовор жойларни кўздан кечирди. Афғонистон Миллий фронти мамлакатда тинчлик ўрнатиш, социал адолат принципларига асосланган жамият қуриш учун курашда афғон халқи барча ватанпарвар кучларини бирлаштиришга актив ёрдам бермоқда, деб таъкидланди.

(ЎзТАГ).

Салмон Шукур Довуд:

САМАРҚАНДДАГИ УЧРАШУВ

САМАРҚАНД, 5 октябрь. (ЎзТАГ мухбири И. ГРЕБНЮК, Л. ТОКАРЕВ). Ироқлик таниқли композитор ва удчи Салмон Шукур Довудни Самарқандда ажойиб бир учрашув кутарди. У бу ерда ўтаётган «Замонавий музика маданиятида Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари анъаналарининг яшаб келаётганлиги» халқаро симпозиумида эски қадрдони, чехословакиялик музикашунос Вацлав Кубицани учратиб қолди. Вацлав Кубица билан у 18 йил кўришмаганди.

Кубица — араб музикаси мутахассиси бўлиб, Ироқда Салмон билан бирга беш йил ишлаган ва улар араб музика фольклорини тадқиқ этиш билан шуғулланишган.

«Дўстим ва ҳамкасбим билан учрашганимдан ниҳоятда хурсандман, — деди у.— Бундан кўп йиллар аввал Ироқда Довуднинг ижрочилик маҳоратидан шу қадар ҳайратландимки, оқибатда ўзим ҳам уд чалишни ўрганишни хоҳлаб қолдим. Шунда Салмон менга ёрдам берди. Икковлон уд чалишни ўргатувчи қўлланма ёзмоқчи бўлгандик, лекин таассуфки, ҳозирча бу ниятни амалга оширолмадик».

Кубица Довуднинг ижрочилик ва композиторлик фаолияти тўғрисида гапириб, анъанавий Шарқ музикасини Европа музикаси билан боғлашга уринишлар муваффақиятли чиққанлигини айтди.

Салмон Шукур Довуд ҳозир қадимий Шарқ маданиятини тадқиқ этишга берилиб кетганлигини айтди. Уни қадимги даврнинг таниқли музикачилари, файласуфлари, шоирлари, Абдураҳмон Жомий, Султон Мурод, Кантемир ўғли ва бошқаларнинг ижодиёти қизиқтиради. Шу зотлар араб алифбоси ёрдамида цифрлаб берган оҳангларни ўқишга уринмоқда.

«Ҳозир концерт фаолиятидан бир мунча четлашдим, — деди у. — Лекин совет тингловчилари учун соз чалишдан бахтиёр бўламан. Бундан 11 йил аввал СССРга келиб, Арманистонда бўлгандим. Ўшанда бу ерда, Самарқандда ҳам бир неча концерт бергандим. Совет Шарқининг музика маданиятига қизиқиш туфайли Самарқандга келгандим. Мен ҳали томошабинлар учун концерт кўрсатиш умидидаман. Ҳозирги симпозиум ишини зўр қизиқиш билан кузатиб боряпман, кўҳна Шердор мадрасаси ҳовлисидаги концертлар менга ёқяпти. Афғонистон ва Совет Озарбайжонидан келган созандаларнинг чиқишлари менга айниқса ёқди.

Ўзбекистон ССРда Украина ССР адабиёти ва санъати кунлари. Октябрь—1987.

ҚАРДОШЛИК ҚЎШИҒИ МАНГУДИР

• Украина ССР адабиёти ва санъати кунлари давом этмоқда

ЖИЗЗАХ

Икки область — Жиззах ва Сирдарё чегарасида Ўзбекистон бўйлаб сафарга отланган — Украина адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари тушган қизил рангдаги «Икарус» автобусларини карнай-сурнай ва чилдирма садолари остида кутиб олдилар. Бундай завқли дамлар рақсга тушмай бўлармиди. Украина ССР Давлат эстрада-симфоник оркестрининг музикачилари ўзбек рубоблари ва дуторларида «Андижон полькаси» музикасини чалишни ўрганишлари учун бир неча минут кифоя қилди ва меҳмонлар ҳам, мезбонлар ҳам ана шу рақсга тушиб кетишди.

В. И. Ленин номли совхоз-техникум, Алишер Навоий номли колхознинг дала шийпонларида украиналик ва ўзбек қардошларнинг Жиззах диёридаги дастлабки учрашувлари бўлди. Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. И. Гуренко бошчилигидаги делегация аъзолари, қардош республиканинг маданият усталари хотирасида меҳмонлар шарафига айтилган самимий қутлов сўзлари ва уларга тақдим этилган гулдасталаргина эмас, айни вақтда мўл ҳосил учун қизғин жанг бораётган бепоён пахтазорлар ҳам қолади.

Меҳмонлар шунчаки кузатувчи бўлиб қолмадилар — Ленин ордени нишондори Рашид Нурлибоев ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ортиқбой Раҳматов бошлиқ бригадалар далаларида асли «Арсеналь» заводининг собиқ ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Украина ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. П. Шчербина, УССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. И. Клоков, артистлардан Николай Манойло, Лариса Қодирова, Назарий Яремчук ва Украина маданиятининг бошқа арбоблари этак тутиб, пахта тердилар. Улар пахта теришнинг ҳавосини унчалик олишмаган бўлсаларда, чинакам теримчилардан қолишмасликка ҳаракат қилдилар.

Меҳмонлар Р. Нурлибоев бригадасига келишган куни машина терими бошланди. Байрам кунлари қатнашчиларидан бирининг таъбири билан айтганда, еттита «Зангори кема» гўё етти эгизак баҳодирдек пахта денгизига шўнғиди.

— Бутун ҳосилни қандай қилиб, тез териб оласизлар? — деб қизиқиб сўрашди бригадирдан.

— Машиналар билан, планни 10 кун ичида бажарамиз, — деди Рашид ака.

Мезбонлар ва меҳмонларни пахтазорда, узумзор ва полизлардагина эмас, тайёргарликсиз, тезда уюштирилган концертлар пайтида ҳам ўзаро ҳамжиҳатлик туйғуси бирлаштириб турди. «Явир» украин квартети «Гуллар очилсин» деган ўзбек қўшиғини ижро этди. Бунга жавобан «Гулдаста» ҳаваскорлик ансамбли ижросида украин куйлари янгради. Бандура ва цимбал садолари рубоб ва доира оҳангларига қўшилиб кетди.

— Ўзбекистоннинг асосий бойлиги пахта эканлигини болалигимдаёқ эшитгандим, — деди Украина ССРда хизмат кўрсатган артист Назарий Яремчук. — Бу ерга — шамол ва қуёш ўлкаси бўлган Жиззахга келгач, бу диёрнинг асосий бойлиги — унинг ўз меҳнати билан «оқ олтин» яратаётган саҳий қалб ва меҳмондўст кишилари эканлигини ҳис этдим. Улар учун ҳеч тўхтамай қўшиқ айтишга тайёрман.

Жиззах область партия комитетида адабиёт ва санъат кунлари қатнашчиларининг партия, совет ходимлари, жамоатчилик вакиллари билан учрашуви бўлди.

ФАРҒОНА

Украина ССР адабиёти ва санъати кунлари қатнашчилари поездда Марғилонга келдилар. Вокзал олди майдонида ўтказилган дўстлик митинги билан Фарғона водийсида қардош халқ адабиёти ва санъати кунлари бошланди. Улар автобусларда Фарғонага йўл олдилар.

Шаҳарнинг марказий майдонида улар В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйдилар. Сўнгра Фарғона область партия комитетида суҳбат бўлиб ўтди. Область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров украиналик дўстларга совет ҳокимияти йиллари мобайнида область экономикаси ва маданиятининг ривожланиши тўғрисида, фарғоналиклар Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини қай тариқа кутиб олишга ҳозирлик кўраётганликлари ҳақида сўзлаб берди. Ўзбек революционер шоири Ҳамзанинг портрети меҳмонларга эсдалик учун туҳфа этилди.

Кечқурун Фарғона санъат билим юртининг мажлислар залида тантанали дўстлик кечаси ва Украина санъат усталарининг концерти бўлди. Г. Г. Веревка номидаги хизмат кўрсатган давлат академик украин халқ хорининг машҳур қўшиқчилари, раққосалари, музикачилари ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Фарғоналиклар машҳур бадиий коллектив ижодини юксак баҳоладилар.

Украина маданияти усталари Олтиариқ, Фарғона районларининг, Қувасой қишлоқ хўжалик зонасининг меҳнат коллективларида, колхоз ва совхозларида бўлдилар ҳамда концертлар бердилар. Улар пахтакорлар билан биргаликда ҳосил теримида қатнашдилар.

...Қувасой районидаги «Муян» совхозининг машҳур ишчиси иккинчи ва учинчи даражали Шуҳрат орденларининг нишондори Ҳотам Ўктамов жанговар орден ва медалларини фақат тантанали кунларда тақади. У хўжаликка қардош Украина вакиллари келиши муносабати билан ҳам ана шу нишонлар тақилган костюмини кийди. Унинг фронт нишонлари орасида Киев, Харьков, Запорожье, Каменец-Подольск ва Ворошиловград шаҳарларини озод қилганлик учун олган мукофотлари ҳам бор. Ветеран унинг адресини қидириб топган қизил изтопарлар — украиналик ўқувчилар билан хат ёзишиб туради.

У қардош ўлка вакилларини тўлқинланиб табриклади. Чунки унинг жанговар ёшлиги қардош Украина диёрини душмандан озод қилиш учун олиб борилган жангларда ўтди. Украиналик меҳмонлар ҳам бу учрашувдан ғоят таъсирланганликларини яширмадилар. Қардош республикадан келган артистлар совхоз клубида Улуғ Ватан уруши ветеранлари шарафига концерт бердилар.

Бир ҳафтадирки республикамизда қардош Украина ССР адабиёти ва санъати кунлари давом этаётир. Унинг қатнашчилари билан бўлаётган завқли, ҳаяжонли учрашувлар учрашувларга уланиб кетяпти. Суратларда: (чапдан). 1. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Баҳодир Жалолов, СССР халқ артисти Наби Раҳимов, Украина Кинематографчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Михаил Беликов, Украина ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Андрей Чебикин. 2. Саҳнада — Украина санъатининг фахри Г. Веревка номидаги хизмат кўрсатган Давлат академик халқ хори. 3. П. Вирский номидаги хизмат кўрсатган Давлат рақс ансамблининг иштирокчиси Татьяна Платонова ва Тошкент «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Матлуба Саидова.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ фотолари (ЎзТАГ).

— Халқимиз ўртасидаги дўстлик алоқалари урушдан кейинги йилларда янада мустаҳкамланди, — деди учрашувда Қувасой шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Кашун. Бу мавзу унинг қалбига яқиндир. Эллигинчи йилларнинг бошида юқори малакали кадрлар етишмаётган пайтда украиналик мутахассислардан катта группаси Ўзбекистонга келган эди. Улар орасида республиканинг энг олис районларига юборишни сўраб мурожаат қилган Кашунларнинг ўқитувчилар сулоласи бор эди. — Биз бу диёрга, унинг меҳнатсевар ва саҳий халқига меҳр қўйдик, шунинг учун ҳам бу ерда абадий қолдик.

...Машҳур совет рассоми, Украина Рассомлар союзи Киев ташкилотининг масъул секретари П. М. Мишченко Қувасойда бўлғуси асарларининг дастлабки чизгиларини қилди.

— Кумушранг акварелларда «Фарғона коллекцияси»ни яратишни орзу қиляпман, — дейди рассом. — Ана шу коллекцияда гўзал водий манзаралари ва унинг одамлари — шонли меҳнат кашларнинг портретлари ўз аксини топади. Биз, санъат арбоблари улар олдида ҳамиша қарздормиз. Келгуси йил бошларида Ўзбекистонда очиладиган виставкада ўз асарларимни кўрсатиш умидидаман. Биз Тошкентда ижодий союзда бўлиб ўтган учрашувда ҳамкасблар билан виставкалар алмашиш ҳақида келишиб олдик.

БУХОРО

Адабиёт ва санъат кунлари қатнашчиларининг Бухоро диёрида бўлиши дўстона учрашувлар, эсда қоларли воқеалар ҳарорати билан жўш урди. Меҳмонлар Ўзбекистон қадимий шаҳрининг ноёб ёдгорликларини зўр қизиқиш билан кўздан кечирдилар, унинг меҳнат коллективларида бўлдилар, қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашдилар.

...Киевдаги П. П. Вирский номли давлат рақс ансамблининг артистлари Бухоро районининг «Маданият» колхозида пахта теримида қатнашиш истагини билдирдилар ва ўз ҳаётларида илк бор пахта тердилар.

— Дўстлар, яхши меҳнат қилдингиз. Энди иккинчи касбимиз ҳам бор, деб ҳисобласангиз бўлаверади, — деди агротехник Саъдулла Саидов ҳазиллашиб.

Колхоз меҳмонларнинг фикрича, ўз номини тўла-тўкис оқламоқда. Бу ерда пахтачилик билан бир қаторда бошқа тармоқлар — чорвачилик, полизчилик жадал ривожлантирилмоқда. Хўжалик бу ерда етиштирилган лимонларни кўпгина қардош республикаларга, жумладан Украинага юбормоқда. Закарпатье хўжаликлари тажрибасидан ўрганиб, бу ерда ёрдамчи цехлар ва халқ ҳунармандчилиги ривожлантирила бошланди. Масалан, ганч ўймакорлиги усталари ўз қишлоқларидаги ва айни вақтда Бухоро, Тошкент шаҳарларидаги маданият марказларини безамоқдалар.

Меҳмонлар колхознинг маданият ва спорт комплексида бўлиб, «Гули ҳайри» ашула ва рақс ансамблининг ҳаваскор артистлари билан танишдилар. Ансамбль яқинда чет элларга қилган гастролидан қайтиб келди. Артистлар ўртасида қизиқарли ва фойдали суҳбат бўлиб ўтди.

Оқшом пайти бепоён пахтазорлар узра майин украин куйлари янгради. Қардош республика вакиллари шу куни Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» номли совхозда ҳам бўлдилар. Дўстлик байрами қатнашчилари Бухоро қоракўл заводининг меҳнаткашлари билан учрашдилар, зардўзлик фабрикасига бордилар. П. Вирский номли ансамблнинг солисти Николай Назаренко анъанавий Шарқ каштачилигининг йўрмаларидан бирини зўр маҳорат билан тикиб, бухоролик зардўзларни қойил қолдирди.

Меҳмонлар ижросидаги қўшиқ ва рақслар, концерт номерлари шаҳар меҳнаткашларига ғоят манзур бўлди. Меҳмонлар ўз санъатини намойиш қилган ҳамма жойда — хўжаликларнинг дала шийпонларида, очиқ эстрада майдонларида, Бухородаги Абу Али Ибн Сино номли маданият саройида узоқ вақтгача қарсаклар янграб турди. Украина санъат усталари ва бадиий ҳаваскорлик коллективларининг қардош республика меҳнаткашлари ҳузуридаги ижодий ҳисоботига кирган ёрқин «Гопак» ҳамда «Ползунец» қўҳна халқ рақслари, халқ чолғу асбоблари ижросидаги ажойиб куйлар, юмор ва пародиялар олқишларга сазовор бўлди.

(ЎзТАГ махсус мухбирлари).

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«ЮЛДУЗЧА» НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ ЎЗБЕК ТИЛИДА ЧОП ЭТДИ:

Авторлар коллективи. Муқаддас хазина. Эртаклар, ҳикоялар, қиссалар. 272 бет. Баҳоси 90 тийин.

Тўпламнинг «Муқаддас хазина» деб аталиши бежиз эмас. Унда рус классик адибларининг болаларга аталган энг сара асарлари жамланган.

Анатолий Рибаков. Ханжар. Қисса. 240 бет. Баҳоси 65 тийин.

Мазкур асар 20-йиллар пионерларининг ўй-қизиқишлари, уларнинг ёш Совет давлатини мустаҳкамлашда, хавфли жиноятларни фош этишда кўрсатган жасоратлари ҳақида ҳикоя қилади.

Абдулла Қаҳҳор. Ўтмишдан эртаклар. Қисса. 128 бет. Баҳоси 25 тийин.

Қисса қизиқарли саргузаштларга бой. Унда илм билан хурофот, янгилик билан эскилик, эзгулик билан жаҳолат ўртасидаги кескин тўқнашувлар ҳаётий лавҳаларда тасвирланган.

Қудрат Дўстмуҳамедов. Темиртанлар. Фантастик қисса ва ҳикоялар. 128 бет. Баҳоси 20 тийин.

Тўпламга кирган асарлар болаларни номаълум сайёраларга хаёлан сафар қилишга таклиф этади.

• Спорт

ШАШКА:

КУЧЛИЛАР САРАЛАНМОҚДА

Халқаро шашка бўйича «Қизил чиннигуллар» Бутуниттифоқ мусобақаси — «Правда Востока» газетаси соврини учун ўтказилаётган баҳснинг тўртинчи тур ўйинларидан кейин кучлилар кўзга ташланиб қолди. Ҳозир ленинградлик О. Горелик пешқадамлик қилмоқда. У ленинградлик Л. Петрова, чирчиқлик Ф. Будаевадан устун келиб, ленинградлик Е. Мартьянова ҳамда чирчиқлик Г. Норбекова билан ўйинни дуранг қилди. Пешқадам ҳисобида учта очко бор. Республикамиз шашкачиларидан Гавҳар Норбекова ҳозирча барча учрашувларни дуранг қилди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ФАХРЛИ ЎРИН

Владивостокда СССР кубоги учун ўтказилган мусобақада республикамиз вакиллари муваффақиятли иштирок этишга ҳаракат қилишди. Спортчиларимиз умумкоманда ҳисобида учинчи бўлиб, фахрли ўринга кўтарилишди. Ленинград ва Литва коллективлари биринчи ва иккинчи ўринларни олишди.

ВЕЛОПОЙГА:

БИР ХИЛ НАТИЖА

Кўп кунлик пойга бўйича мамлакат чемпионати — «Социалистическая индустрия» газетаси соврини учун ўтказилаётган мусобақа қизғин баҳсларга бой бўлмоқда. 228 километрли босқичда горькийлик Д. Конишев маррада биринчи бўлди. Куйбишевлик А. Саитов иккинчи ўринни олди. Тошкентлик Ж. Абдужабборов марра чизиғини учинчи бўлиб кесиб ўтди. 214 километрли масофада эса ана шу пойгачилар бир хил натижа кўрсатишди. Улар беш соат 14 минут 32 секундда маррага етиб келишди. Фотомарра пойгачилар ўрнини қуйидаги тартибда белгилади: Д. Конишев, Ж. Абдужабборов, А. Саитов. Тошкентлик спортчи секундлар ҳисобида пешқадамдан ортда бормоқда.

ВОЛЕЙБОЛ:

ОЛТИН ВА КУМУШ

Бельгияда қитъа биринчилигининг финал мусобақалари бўлиб ўтди. СССР волейболчи аёллар терма командаси ГДР қизларига ютқазиб (2:3) иккинчи ўринни олишди. Волейболчи йигитларимиз эса Франция командасини мағлубиятга учратиб (3:1), Европа чемпионатининг олтин медалини қўлга киритишди.

(«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 8 октябрда чиқади).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ

1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИ

46-ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1987 ЙИЛ 30 СЕНТЯБРДА РОСТОВ-ДОН ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛДИ.

Заёмнинг ўттиз олти разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
200395	036*)	2500
200646	056*)	1000
200890	1—100	100
201835	1—100	100
201857	1—100	100
201971	018*)	500
202526	049*)	1000
202546	069*)	500
202684	016*)	500
202869	095*)	1000
203209	1—100	250
203674	034*)	5000
205048	1—100	100
205924	1—100	100
206424	1—100	250
206528	054*)	500
207155	031*)	1000
207262	1—100	100
208497	017*)	1000
209853	1—100	500
209968	061*)	500
210178	1—100	100
210402	1—100	100
210919	002*)	1000
211344	1—100	100
211623	082*)	500
212775	041*)	2500
212945	1—100	250
213127	067*)	2500
214170	058*)	500
214227	003*)	1000
214356	1—100	100
214367	025*)	500
214538	1—100	250
216063	1—100	100
216172	1—100	250
216326	001*)	500
217105	058*)	1000
217194	1—100	100
217470	023*)	1000
218124	1—100	100
219504	1—100	100
220046	062*)	1000
220173	024*)	1000
220431	072*)	1000
221883	052*)	500
221945	1—100	100
222864	065*)	5000
222982	067*)	1000
223063	025*)	1000
223098	081*)	1000
223286	054*)	1000
223322	1—100	250
223399	052*)	500
223416	090*)	2500
223778	050*)	500
226178	1—100	100
226382	045*)	500
226418	046*)	500
226700	082*)	2500
227008	022*)	500
227540	002*)	500
227740	084*)	500
228259	1—100	250
228549	070*)	2500
229521	1—100	100
229718	013*)	500
229889	047*)	2500
230124	059*)	5000
230851	1—100	100
230880	069*)	2500
230983	053*)	500
231068	070*)	2500
232515	1—100	100
233704	053*)	500
233884	093*)	10000
234058	056*)	500
234764	051*)	500
234769	1—100	100
235645	048*)	1000
235757	095*)	1000
235864	014*)	1000
236614	1—100	250
236641	1—100	100
237725	1—100	100
238251	097*)	1000
239401	010*)	1000
239409	1—100	250
240422	001*)	1000
240428	038*)	1000
241358	046*)	500
241412	1—100	100
241553	008*)	2500
242664	1—100	100
242906	018*)	1000
243061	013*)	1000
243100	033*)	500
243596	074*)	1000
244695	1—100	250
248736	047*)	500
248870	1—100	250
249328	1—100	100
249794	024*)	2500
249852	1—100	250
250391	1—100	250
250811	1—100	250
251509	092*)	500
251883	020*)	500
252045	1—100	250
252128	087*)	2500
253506	020*)	1000
253765	1—100	100
254314	1—100	100
254485	1—100	100
254798	021*)	1000
254862	062*)	500
255165	029*)	500
255408	088*)	1000
256366	1—100	100
257739	069*)	2500
257981	064*)	2500
258904	1—100	250
259238	1—100	100
259897	1—100	100
260067	004*)	500
260068	062*)	1000
260485	020*)	1000
260522	013*)	2500
261479	1—100	250
264845	015*)	1000
265781	038*)	1000
266416	1—100	100
267539	081*)	1000
267667	046*)	500
267852	1—100	250
268068	092*)	1000
268664	1—100	250
268807	033*)	500
269098	059*)	500
270039	013*)	500
270320	018*)	500
270365	1—100	500
271959	1—100	100
272055	047*)	500
273539	012*)	1000
273574	028*)	1000
275146	050*)	2500
275155	072*)	1000
275492	031*)	1000
275581	060*)	1000
275614	081*)	1000
276148	015*)	5000
276910	021*)	500
277013	1—100	100
277884	081*)	5000
278315	073*)	1000
279003	1—100	100
279118	077*)	1000
280297	051*)	500
280879	047*)	1000
281180	1—100	250
281183	1—100	100
281591	045*)	1000
283307	1—100	250
283397	1—100	250
283787	1—100	250
284778	090*)	500
284985	020*)	2500
285119	1—100	100
285275	033*)	1000
285397	1—100	250
285470	003*)	500
286671	051*)	500
286871	036*)	1000
286920	1—100	100
288272	077*)	500
289450	1—100	100
289752	1—100	250
290585	079*)	500
290640	007*)	500
290687	030*)	500
290746	080*)	2500
290846	013*)	1000
292589	1—100	100
292780	090*)	1000
293853	043*)	1000
294302	055*)	500
294329	083*)	1000
295685	083*)	500
295696	091*)	1000
296566	065*)	1000
296706	053*)	1000
297436	078*)	500
297444	1—100	100
297610	083*)	500
297653	067*)	1000
299337	035*)	2500
299460	031*)	2500
299547	1—100	100
299990	098*)	500

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 99 номерига 100 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда 50 сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

100 сўмлик облигацияларга бир хил миқдорда — 100, 250, 500 сўм ютуқ чиққан тақдирда ютуқ чиққан сериядаги облигацияларнинг барча номерларига, айнан 200, 500, 1000 сўм ютуқ тўланади. 100 сўмлик облигация номерларидан бирига 500, 1000, 2500, 5000, 10.000 сўм миқдорида ютуқ чиққанда унинг иккинчи номерига 100 сўм ютуқ чиқади ва облигация бўйича 600, 1100, 2600, 5100, 10.100 сўм ютуқ тўланади. 25 сўм қийматидаги облигацияларга 50 сўмлик облигацияга чиққан ютуқнинг ярми тўланади.

Ютуқ пулига ютуқ чиққан облигациянинг бевосита қиймати ҳам киради.

Мазкур жадвал расмий ҳужжат ҳисобланиб, омонат кассалари ана шу ҳужжат асосида газетанинг навбатдаги сони чиққан кундан бошлаб ютуқларни белгиланган тартибда тўлай бошлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш комиссияси раиси — Ростов шаҳар халқ депутатлари Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. И. ТРОФИМОВ.

Комиссия масъул секретари — В. А. ПРИТКОВА.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Чехословакиянинг «ПРАГА» цирки артистларининг томошалари (7/X да 16, 19.00 да; 8/X да 19.30 да; 9/X да 14.45, 19.30 да).

«Узагросантехгазмонтаж» трестининг

37-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

газ-электр пайвандчилар ихтисоси бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқишга ўрта маълумотли, Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган ёшлар қабул қилинади. Ўқувчиларга 94 сўм стипендия тўланади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Ўзингиз билан қуйидаги ҳужжатларни олиб келишингиз лозим: паспорт, ҳарбий билет, маълумот ҳақидаги ҳужжат, яшаш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 4 дона фотосурат (3х4 см).

37-ўрта ҳунар-техника билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Д-20, 35-уй.

Тошкент халқ хўжалиги институтининг ректорати, партия ташкилоти, касаба союз комитети ва фалсафа кафедраси коллективи шу кафедранинг доценти Н. И. Баратовга отаси

Йўлдош Ҳамроевич БАРАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат маданият институти партия ва касаба союз ташкилотлари сиртқи бўлим маданий-оқартув ишлари факультетининг декани М. В. Алиевага отаси

Муҳаммадвали АЛИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

АГИТПОЕЗД ДАЛАДА

Бухоро областида «Ҳосил—87» агитпоезди ўз сафарини Свердлов районидаги пешқадам Ҳамза номли колхоз далаларидан бошлади. Хўжаликнинг барча дала шийпонларида агитпоезд коллективи пахтакорлар билан учрашмоқда. «Билим» жамиятининг аъзолари дала меҳнатчилари учун лекциялар ўқишди. Область маркази медицина муассасаларининг ходимлари уларга тиббий хизмат кўрсатишди. Гагарин номли клуб бадиий ҳаваскорлари концерт қўйиб беришди.

Агитпоезд составидаги кўчма дорихона, маиший хизмат устахонаси, савдо дўкони пахтакорларнинг эҳтиёжларини қондирмоқда. Агитпоезд йиғим-терим даврида областнинг барча хўжаликларида бўлиб, пахтакорларга хизмат кўрсатади.

Н. НАИМОВ.

• Ўқинг, қизиқ!

Халтачада... туғилган ўрдаклар

Гулистондаги область Табиат уйи ходимлари икки ҳафта илгари ўзларига қарашли «қўриқхона» зонасини айланиб юришганда, анча нарироқда ерга энгашиб турган бегона одамнинг қораси кўринди. Улар аввалига «бегона одам ким экан» деб ҳайрон бўлишди. Сал ўтмай уларнинг нигоҳи тутошди-ю, бегона одам жуфтакни ростлаб қолди. Унинг қўлидаги сумкаси ҳам ўша жойда қолиб кетди.

Бу воқеа ҳам, қолиб кетган сумка ҳам унутилаёзган эди. Икки ҳафтадан кейин паррандабоқар сув ҳавзаси томон ўтаётганда жуда ғалати пишиллаган овозни эшитди. Ён-атрофга қараб яна қулоқ тутди. Шунда у қолиб кетган сумкага кўзи тушди. Товуш сумкадан чиқаётганга ўхшади. Бориб қараса... сумкадаги целлофан пакетда бир қанча тухум устида сапсариқ учта ўрдак полапонлари!... Паррандабоқар офтобрўй очиқ жойда, ўт-ўланлар устидаги сумка ичида, целлофан пакетда дунёга келган сапсариқ, чиройли ўрдакчаларга завқ билан қараб қолди.

Ҳ. ХАЛИЛОВ.

• Тингланг, томоша қилинг

7 октябрь, чоршанба

Телевидение

МТ-I. 8.00 — «90 минут». 9.35 — «Салом, музика!» 10.05 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 11.00 — Ҳужжатли фильмлар. 11.40 — СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 12.10 — Болалар учун фильм. 13.25 — Е. Кисин концерти. 14.05 — Цирк. 14.35 — Шеърият лаҳзалари. 14.40 — Немис халқ қўшиқлари. 15.05 — Дунё воқеалари. 15.20 — Қайта қуриш прожектори. 15.30 — «Энг иссиқ ой». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 17.55 — СССР Конституцияси кунига. 19.10 — Мультфильмлар. 19.50 — «Мозжухиннинг дала гвардияси». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивали. 00.35 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.00 — Ритмик гимнастика. 10.30 — Болалар учун фильм. 11.35 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 12.15 — От спорти. 13.00 — Халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивалининг якунловчи кўргазмаси. 13.45 — Спорт ва шахс. 14.15 — «Маяковскийнинг бошланиши». Опера-феерия. 16.00 — Киноконцерт. 17.00 — XXI асрга экспедиция. 18.00 — Мультфильм. 18.20 — «Бизнинг моҳир устамиз». Бадиий фильм. 19.45 — Москва музейларининг бадиий хазинаси. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Реклама. 21.00 — Музикали киоск. 21.30 — Время. 22.05 — «Эртага келинг!». Бадиий фильм. 23.40 — Олтойда Шукшин кунлари. 00.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.00— Ритмик гимнастика. 7.20 — Ҳужжатли фильм. 7.30— Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ҳужжатли фильм. 8.10 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 8.45— Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб. 9.50 — «Улкан, қисқа умр». Бадиий фильм. 11.05 — Ватанимни шарафлайман. 11.15 — «Шошма, қуёш». Спектакль. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Концерт. 19.00 — Ёзувчи ва замон. 19.30 — Ахборот. 19.50 — Бугун СССР Конституцияси куни. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Бахт ва шодлик тароналари. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистонда Украина ССР адабиёти ва санъати кунларининг тантанали ёпилиши.

ЎзТВ-II. 19.35 — «Қотиб қолган чақмоқлар». Бадиий фильм, 1-серия. 20.50 — Ритмик гимнастика. 21.10 — Телефильм. 21.30 — Время. Фрунзе. 22.05 — «Маошдан маошгача». Бадиий фильм.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бахтномамиз тароналари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. Ҳаётимиз қонуни. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 12.40 — Бахт жарчилари. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — «Музика» ансамбли ижро этади. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.00 — Бахтли болалик ҳақида куйлаймиз. 15.15 — Давр, воқеалар, кишилар. 15.40 — Бахтиёрлар даврасида. 18.15 — Ўзбекистонда Украина ССР адабиёти ва санъати кунларининг тантанали ёпилиши. 19.20 — Аланга. 19.40 — Чолғу куйлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

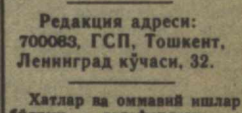

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.